

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	19 CHWEFROR 2018
Pwnc:	DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS 2018/19
Aelod(au) Portffolio:	CYNGHORYDD J. GRIFFITH
Pennaeth Gwasanaeth:	MARC JONES (EST. 2601)
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	GARETH ROBERTS (FFÔN: EST. 2675) CLAIRE KLIMASZEWSKI (FFÔN : EST.1865)

Natur a Rheswm am Adrodd

I adolygu : i fod yn gyson â chyfarwyddyd proffesiynol.

Cyflwynir yr adroddiad hwn i sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu arferion gorau yn unol â Chôd Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth (CIPFA) ar faterion Rheoli Trysorlys. Mae'r côd yn argymhell y dylai'r Aelodau sgrwtineiddio'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn iddo gael ei fabwysiadu (sy'n cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, Datganiad Polisi DRI Blyneddol, y Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys a'r Cynllun Dirprwyo ar Reoli Trysorlys). Yn unol â chynllun dirprwyo'r Awdurdod, y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am y swyddogaeth hon ac mae Atodiad A o'r adroddiad hon wedi ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ar 13 Chwefror 2018. Mae'r adroddiad yma yn cydymffurfio hefo Cynllun Dirprwyo ar Reoli Trysorlys 2017/18, ac mae angen i'r Pwyllgor hwn dderbyn ac adolygu'r adroddiad cyn iddo gael ei gyflwyno i'r Cyngor llawn i'w gymeradwyo. Mae'r adroddiad yma yn cydfynd a'r adroddiadau Cyllideb Cyfalaf a Refeniw fel rhan o broses gosod y gyllideb 2018/19.

A - Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

1. Mae'r adroddiad a'r Atodiad (fel y manylir yn yr rhan uchod, rhannau 2 i 4 isod ac yn cynnwys Atodiad A) wedi ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ar 13 Chwefror 2018. Penderfynodd y Pwyllgor i :-
 - Nodi cynnwys yr adroddiad eglurhaol hwn;
 - Cymeradwyo'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys (gan gynnwys y Dangosyddion Pwyllgor a Thrysorlys) [Atodiad A] ar gyfer 2018/19.
2. Mae Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys (Adran 7) yn argymhell y dylid cymeradwyo, dogfenu a monitro Arferion Rheoli Trysorlys (ART) yr Awdurdod. Mae'n dweud hefyd mai mater ar gyfer penderfyniad lleol yw natur a maint ymwneud corff cyfrifol unrhyw sefydliad o ran cymeradwyo a monitro ei Bolisiau Rheoli Trysorlys a'r atodlenni cysylltiedig ac mae'n cydnabod hefyd y gellir dirprwyo'r swyddogaeth hon mewn rhai sefydliadau i'r swyddog cyfrifol. Ym mhob achos, dylai fod yn destun sgrwtini gan y corff cyfrifol yn dilyn argymhellion gan y swyddog cyfrifol. Mae'r Awdurdod hon wedi creu ART wedi'i ddogfenu, a cafwyd ei awdurdodi gan y Pwyllgor Archwilio ar 6 Rhagfyr 2016. Mae yna un newid arfaethedig i'r ART sydd angen ei gymeradwyo gan y Pwyllgor yma. Y newid yw i gynyddu isafswm balans arian parod o £6m i £6.5m yn unol a'r polisi arian wrth gefn diweddaraf a gafodd ei gymeradwyo.
3. O ran diweddariadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, yr unig newid y bwriedir ei wneud i egwyddorion a pholisiau craidd Datganiad 2017/18 yw newid Polisi Darpariaeth Refeniw Isafswm (DRI). Cwblhauodd Cynghorwyr Rheoli Trysorlys Allanol yr awdurdod (Link – cynt yn cael eu galw yn Capita Asset Management Services) adolygiad o bolisi DRI y Cyngor. Mae'r egwyddorion sy'n ymddangos yn eu adroddiad yn gynnwysedig yn y polisi diwygedig.

Bydd y polisi yn arwain at ffordd gyson at gostau DRI rhwng fenthycia cefnogol a di gefnogaeth. Mae'r costau polisi cyfredol DRI yn 4% o Ofyniad Cyllido Cyfalaf am brosiectau sy'n cael eu ariannu o fenthycia a chefnogaeth. Mae cost DRI ar asedau sy'n cael eu ariannu'n ddi gefnogaeth yn seiliedig ar fywydau economaidd yr asedau. Caniateir un o ddau ddull oes ased ar gyfer prosiectau sydd wedi eu cyllido gan fenthycia di-gefnogaeth. Nid yw'n optiwn i godi 4% o'r GCC ar fenthyciadau di-gefnogaeth fel a ganiateir hefo benthyciadau gyda chefnogaeth. Mae'r dull oes ased yn ddull doeth ac yn cyd fynd hefo'r gost DRI yn erbyn referniw efo oes ddisgwyledig yr ased. Felly, fe argymhellir fod y polisi DRI yn cael ei ddiweddarau fel bod y gost DRI, yn mynd ymlaen ar gyfer benthycia gyda chefnogaeth a benthycia di-gefnogaeth yn ddibynol ar oes yr ased. Bydd y cynnig yn arwain at gost DRI llai ar gyfer y 10 i 15 mlynedd nesaf, ond fydd yn uwch hyd at blwyddyn 50. Bydd y polisi diwygedig yn myned yn ôl i 2008 i sicrhau fod gost yn gywir ac yn gyson rhwng y gost DRI ar gyfer gwariant wedi ei gyllido drwy fenthycia gyda chefnogaeth a benthycia di-gefnogaeth. Gweler Atodiad 2 ar gyfer y polisi diwygedig. Mae hwn yn amodol l ymgyngoriad a chymeradwyaeth gan yr Archwiliwr Allanol.

4. Cyfanswm benthyciadau allanol y Cyngor ar 7 Tachwedd 2017, oedd £111.4m, disgwylir mai £118.0m fydd y sefyllfa ar 31 Mawrth, 2018. Mae'r benthyciadau yn cynnwys rhai aeddfed sefydlog a rhai blwydd-dal sefydlog. Ar 7 Tachwedd 2017, roedd y benthyciadau aeddfed sefydlog yn £111.2m gydag oes gyfartalog o 23 blynedd a graddfa log o 5.15% ar gyfartaledd. Roedd y benthyciadau blwydd-dal sefydlog yn £0.2m gydag oes gyfartalog o 8 mlynedd a graddfa log o 9.44% ar gyfartaledd. Rhagwelir mai £5.9 fydd cost benthycia, sef y llog sy'n daladwy ar fenthyciadau cyfredol, ar gyfer 2017/18 a hynny ar gyfer y Gronfa Gyffredinol (£3.9m) a'r CRT (£2.0m). Yn ogystal, bydd Darpariaeth Isafswm Referniw (MRP), sef taliad referniw i dalu elfen o'r gwariant cyfalaf sydd wedi cronni bob blwyddyn (Atodiad 2). Yn 2017/18, bydd y taliad hwn yn £4.7m ar gyfer y Gronfa Gyffredinol (£3.8m) a'r CRT (£0.9m). Golyga hyn y bydd y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (sef yr angen sylfaenol i fenthycia i gyllido'r rhaglen gyfalaf) yn £138.1m ar ddiwedd y flwyddyn ac y bydd y Cyngor wedi benthycia'n fewnol £20.1m erbyn diwedd y flwyddyn.

Ar 7 Tachwedd 2017, roedd cyfanswm buddsoddiadau'r Cyngor yn £13.4m, gyda graddfa dychwelyd gyfartalog o 0.15% a'r cyfanswm cyfartalog ar gyfer y flwyddyn hyd yma yw £16.6m. Wrth i fenthycia mewnlol gynyddu, mae balansau buddsoddiadau'n lleihau.

5. Argymhellion:

- Nodi cynnwys yr adroddiad eglurhaol hwn;
- Cymeradwyo'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys (gan gynnwys y Dangosyddion Pwylllog a Thrysorlys) [Atodiad A] ar gyfer 2018/19;
- Cyflwyno unrhyw argymhellion a/neu sylwadau i'r Cyngor llawn; a
- Cymeradwyo'r newid yn ART, i gynyddu'r isafswm balans arian parod o £6m i £6.5m i adlewyrchu'r cynydd yn isafswm balance yr arian wrth gefn cyffredinol.

B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

D/b

C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

I gydymffurfio hefo proses gosod cyllideb yr awdurdod a Cynllun Dirprwyo ar Reoli Trysorlys.

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

DD - DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrrff allanol eraill	
E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthlodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
Adodiad A : Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys a Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys ar gyfer 2018/19		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys 2017/18 (fel a cymeradwywyd gan y Cyngor ar 28 Chwefror 2017) 		

DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS**DATGANIAD AR Y STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL, Y DATGANIAD POLISI AR Y DDARPARIAETH REFENIW ISAF (DRI) A'R DATGANIAD AR Y STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS AR GYFER 2018/19****1. Rhagarweiniad****1.1 Cefndir**

Rhaid i'r Cyngor weithredu cyllideb gytbwys sy'n golygu bod rhaid i gyfanswm yr incwm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn ariannol fod yn ddigonol i gwrdd â gwariant a hefyd, rhaid i'r arian gwirioneddol a ddaw i mewn Fod yn ddigonol i gydbwysu'r arian a fydd yn mynd allan. Rhan allweddol o'r gweithgareddau rheoli trysorlys yw sicrhau bod y llif arian hwn wedi ei gynllunio'n ddigonol a bod arian ar gael pan mae ei angen. Caiff arian sydd dros ben ei fuddsoddi mewn gwrth-bartion neu offerynnau risg isel sy'n cydfynd â pholisi'r Cyngor i leihau risg gan sicrhau hylifedd digonol cyn ystyried y dychweliad ar fuddsoddiadau.

Ail brif swyddogaeth y gwasanaeth rheoli trysorlys yw cyllido cynlluniau cyfalaf y Cyngor. Mae'r cynlluniau cyfalaf hyn yn darparu canllawiau ar gyfer anghenion benthycar'r Cyngor, sef cynllunio llif arian ar gyfer y tymor hwy mewn gwirionedd er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn gallu cwrdd â'i oblygiadau o ran gwariant cyfalaf. Gall rheoli'r arian tymor hwy olygu trefnu benthyciadau ar gyfer y tymor hir neu'r tymor byr neu ddefnyddio gwargedion llif arian am dymor hwy. O bryd i'w gilydd, gellir ailstrwythuro dyledion i gwrdd â risgiau neu amcanion cost y Cyngor.

Yn benodol, rhaid i awdurdod lleol gyfrifo ei ofynion cyllidebol ar gyfer pob blwyddyn ariannol i gynnwys y costau refeniw sy'n llifo o benderfyniadau ynghylch cyllido cyfalaf. Mae hyn yn golygu cyfyngu:-

- cynnydd mewn costau refeniw yn sgil ffioedd llog uwch, oherwydd benthycia ychwanegol i gyllido gwariant cyfalaf, ac
- unrhyw gynnydd mewn costau rhedeg prosiectau cyfalaf newydd, i lefel sy'n fforddiadwy o ran incwm rhagamcanedig y Cyngor.

Mae'r Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys yn diffinio'r polisiau ac amcanion y gweithgareddau rheoli trysorlys. Gweler Atodiad 10.

1.2 Gofynion o ran cyflwyno adroddiadau

Rhaid i'r Cyngor dderbyn a chymeradwyo o leiaf dri phrif adroddiad bob blwyddyn sy'n ymgorffori amrediad o bolisiau, amcangyfrifon a ffigyrau gwirioneddol. Rhaid i'r adroddiadau hyn gael eu sgriftnieddio'n ddigonol gan bwyllgor cyn cael eu hargymell i'r Cyngor. Y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am gyflawni'r swyddogaeth hon.

Dangosyddion Pwylllog a Rheoli Trysorlys a'r Strategaeth Trysorlys - Mae'r adroddiad cyntaf a'r un pwysicaf yn cynnwys:-

- y Strategaeth Rheoli Trysorlys (sut bydd y buddsoddiadau a'r benthyciadau'n cael eu trefnu) gan gynnwys dangosyddion rheoli trysorlys;
- Strategaeth Fuddsoddi (canllawiau ynghylch sut y dylid rheoli buddsoddiadau);
- Polisi Darpariaeth Refeniw Isaf (sut mae gwariant cyfalaf gweddilliol yn cael ei drosglwyddo i refeniw dros gyfnod o amser); a
- Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys (diffiniad o'r polisiau ac amcanion y swyddogaeth rheoli trysorlys); a
- Cynlluniau cyfalaf (gan gynnwys y dangosyddion darbodus cysylltiedig).

Adroddiad Rheoli Trysorlys Canol Blwyddyn - Bydd hwn yn rhoi diweddariad i'r Aelodau ynghylch cynnydd o ran y sefyllfa gyfalaf, gan ddiwygio'r dangosyddion pwyllog yn ôl yr angen gan nodi a yw'r strategaeth trysorlys yn cwrdd â'i amcanion ynteu a oes angen adolygu unrhyw bolisiau.

Adroddiad Trysorlys Blyneddol – Yn hwn, ceir manylion ynghylch detholiad o ddangosyddion darbodus a thrysorlys gwirioneddol a gweithgareddau rheoli trysorlys gwirioneddol o gymharu â'r amcangyfrifon yn y strategaeth.

1.3 Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2018/19

Mae'r strategaeth ar gyfer 2018/19 yn ymwneud â dau brif faes:-

Materion Cyfalaf

- Y cynlluniau cyfalaf a'r dangosyddion pwyllog; a
- y strategaeth darpariaeth refeniw isaf (DRI).

Materion Rheoli Trysorlys

- y sefyllfa gyfredol o ran y trysorlys;
- dangosyddion rheoli trysorlys a fydd yn cyfyngu ar risg a gweithgareddau trysorlys y Cyngor;
- y rhagolygon o ran cyfraddau llog;
- y strategaeth fenthyca;
- polisi ar fenthyca cyn i'r angen godi;
- ail-raglennu dyledion;
- y strategaeth fuddsoddi;
- polisi teilyngdod credyd; a
- polisi ar ddefnyddio darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'r elfennau hyn yn cwrdd â gofynion Deddf Llywodraeth Leol 2003, Côt Darbodus CIPFA, Canllawiau DRI Llywodraeth Cymru, Côt Rheoli Trysorlys CIPFA a Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru.

1.4 Hyfforddiant

Dan Côt CIPFA mae'n ofynnol fod y swyddog cyfrifol yn sicrhau bod Aelodau â chyfrifoldeb am reoli trysorlys yn derbyn hyfforddiant digonol mewn materion rheoli trysorlys. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i Aelodau sy'n gyfrifol am sgrwtini. Er mwyn cefnogi aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn eu swyddogaeth sgrwtini, cafodd aelodau'r pwyllgor hyfforddiant ar faterion rheoli trysorlys gan yr ymgynghorwyr rheoli trysorlys penodedig ar 9 Tachwedd 2016. Bydd hyfforddiant pellach yn cael ei drefnu pan fydd angen hynny.

Mae anghenion hyfforddi swyddogion rheoli trysorlys yn cael eu hadolygu ac yn cael sylw'n rheolaidd.

1.5 Ymgynghorwyr Rheoli Trysorlys

Mae'r Cyngor yn defnyddio Y Grŵp Link fel ymgynghorwyr allanol ar faterion rheoli trysorlys. Yn unol â rheoliadau caffael, cafodd y tendr ar gyfer y gwasanaeth ymgynghori ar Reoli Trysorlys ei hysbysebu ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a 31 Mawrth 2019 gydag opsiwn i ymestyn y cytundeb am 2 flynedd. Capita Asset Services gyflwynodd y tendr llwyddiannus.

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli trysorlys yn fater i'r sefydliad bob amser a bydd yn sicrhau nad yw'n dibynnu gormod ar ein darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'n cydnabod hefyd bod gwerth mewn cyflogi darparwyr allanol ar gyfer gwasanaethau rheoli trysorlys er mwyn cael mynediad i adnoddau a sgiliau arbenigol. Bydd y Cyngor yn sicrhau bod telerau eu penodiad a'r dulliau a ddefnyddir ar gyfer asesu eu gwerth yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n briodol a'u hadolygu'n rheolaidd hefyd.

Cafodd Capita Asset Service ei werthu i Grŵp Y Link, ond, ni fydd y gwasanaethau a ddarperir yn newid o dan y berchnogaeth newydd.

1.6 Mabwysiadu'r Côt

Rhaid i'r Cyngor nodi a yw wedi mabwysiadu Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys. Mae'r Côt cyfredol, sef un 2011 eisoes wedi cael ei fabwysiadu gan y Cyngor ac o'r herwydd, nid oes angen diweddariad ar gyfer 2018/19. Yn ogystal, mae'r awdurdod yn dilyn y canllawiau yng Nghôd Darbodus CIPFA 2013 sy'n ategu'r côd ymarfer ar Reoli Trysorlys. Fodd bynnag, mae'r Cod Pwyllgor â'r Cod Rheoli Trysorlys wedi cael eu adolygu a'u cyhoeddi ym mis Ionawr 2018. Mae'r cod yn ystyried bod y flwyddyn 2018/19 yn flwyddyn drosiannol, gyda gweithrediad llawn yn 2019/20.

2. Ystyriaethau Cyfalaf

Cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yw gyrrwyr allweddol gweithgareddau rheoli trysorlys. Caiff allbwn y cynlluniau gwariant cyfalaf ei adlewyrchu yn y dangosyddion darbodus sydd wedi eu dylunio i gynorthwyo'r aelodau i gael trosolwg o'r cynlluniau gwariant cyfalaf a'u cadarnhau.

Mae'r Dangosyddion Pwyllgor yn crynhoi cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor, y rhai sydd wedi eu cytuno'n barod a rhai sy'n ffurfio rhan o'r cylch cyllideb yma. Gofynnir i'r Aelodau gymeradwyo'r rhagolygon gwariant cyfalaf.

Caiff y rhagamcanion ynghylch gwariant cyfalaf yr Awdurdod ar gyfer 2017/18 i 2020/21 eu hadlewyrchu yn y Dangosyddion Darbodus (Atodiad 11). Mae'r gwariant rhagamcanedig ar gyfer 2018/19 i 2020/21 yn seiliedig ar y rhaglen gyfalaf ddrafft a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar gyfer ei chymeradwyo ar 30 Hydref 2017, yn ogystal a chynllun ddrafft Band B or Cynllun Ysgolion 21ain Ganrif. Mae'r rhagamcanion ar gyfer y blynyddoedd hynny hefyd yn cynnwys y rhagdybiaeth y bydd llithriad o 2017/18 yn cael ei wario'n llawn yn 2018/19.

Bydd y rhaglenni'n gyffredinol yn cael eu cyfyngu i'r hyn sy'n fforddiadwy, o ran y gwariant cyfalaf gwirioneddol ac o ran y goblygiadau refeniw (gweler 1.1 uchod). Gweler y dangosyddion darbodus yn Atodiad 11. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r cynlluniau cyfalaf uchod a'r modd y caiff y cynlluniau hyn eu cyllido drwy adnoddau cyfalaf neu refeniw. Bydd unrhyw ddiffyg o ran adnoddau'n arwain at yr angen i fenthyca, fel y gwelir yn nhabl 3.1.

Gwariant Cyfalaf £'000m	2016/17 Gwirioneddol	2017/18 Amcangyfrif	2018/19 Amcangyfrif	2019/20 Amcangyfrif	2020/21 Amcangyfrif
Dim CRT	28,030	22,030	38,800	34,340	16,060
CRT	8,610	11,490	13,820	15,200	15,340
Cyfanswm	36,640	33,520	52,620	49,540	31,400
Ariennir drwy:					
Derbyniadau cyfalaf	5,240	3,100	1,260	500	500
Grantiau cyfalaf	14,800	11,360	30,800	25,230	8,940
Arian wrth gefn Cyfalaf	580	510	300	0	0
Refeniw	5,050	8,830	11,160	9,040	9,380
Benthyciad	150	1,000	0	0	0
Angen cyllido net am y flwyddyn	10,820	8,720	9,100	14,770	12,580

3. Benthycia

Bydd y cynlluniau gwariant cyfalaf a nodir yn rhan 2 (uchod) yr adroddiad hwn yn darparu manylion ynghylch gweithgaredd gwasanaeth y Cyngor. Mae'r swyddogaeth rheoli trysorlys yn sicrhau bod arian parod y Cyngor wedi ei drefnu yn unol â'r codau proffesiynol perthnasol, i sicrhau fod arian parod digonol ar gael i gwrdd â'r gweithgaredd gwasanaeth yma. Bydd hyn yn cynnwys trefnu'r llif arian parod a, lle mae'r cynlluniau cyfalaf ei angen, trefnu'r cyfleusterau benthycia priodol. Mae'r strategaeth yn rhoi sylw i'r dangosyddion trysorlys / darbodus perthnasol, y sefyllfa o ran dyledion rŵan ac yn y dyfodol, a'r strategaeth fuddsoddi flynyddol.

3.1 Gofynion ar gyfer Benthycia yn Awr ac i'r Dyfodol a Benthyciadau Gwirioneddol

Mae'r symudiadau a ragwelir o ran gofynion cyllid cyfalaf y Cyngor fel a ganlyn:-

AMCANGYFRIF O'R SYMUDIADAU YN Y GOFYNION CYLLIDO CYFALAF A BENTHYCA NEWYDD 2017/18 i 2020/21				
	2017/18 Rhagamcanedig £'000	2018/19 Amcangyfrif £'000	2019/20 Amcangyfrif £'000	2020/21 Amcangyfrif £'000
Symudiad yn y Gofyn am Gyllid Cyfalaf				
Benthycia newydd i gefnogi gwariant cyfalaf				
<i>Benthycia gyda Chefnogaeth</i>	2,131	4,422	4,370	3,959
<i>Benthycia Di-gefnogaeth</i>	6,583	4,679	10,404	8,620
Cyfanswm	8,714	9,101	14,774	12,579
<i>Gostwng gan: Darpariaeth Refeniw Isaf a derbyniadau cyfalaf a roddwyd o'r neilltu</i>	(4,667)	(3,223)	(3,328)	(3,584)
Symudiad Net yn y GCC gyllid Cyfalaf	4,047	5,878	11,446	8,995
Symudiadau posib yn y benthyciadau gwirioneddol				
Symudiadau yn y GCC (uchod)	-	5,878	11,446	8,995
Allanoli benthycia mewnol cyn 2017/18	-	20,100	-	-
Benthycia newydd	-	5,000	5,000	4,500
Benthycia newydd posib Cyfanswm	-	30,978	16,446	13,495

3.2 Rhagolygon o ran Cyfraddau Llog

Mae'r Cyngor wedi penodi Capita Asset Services fel ei ymgynghorydd trysorlys a rhan o'r gwasanaeth yw cynorthwyo'r Cyngor i lunio barn ar gyfraddau llog. Yn Atodiad 3, dygir ynghyd nifer o ragolygon cyfredol y Ddinas ar gyfer cyfraddau llog tymor byr (Cyfradd y Banciau) a chyfraddau sefydlog tymor hwy. Yn y tabl isod, ceir barn Capita.

Cyfartaledd Blynnyddol (%)	Cyfraddau Banc (%)	Cyfraddau Benthycia BBGC (yn cynnwys addasiad graddfa sicrwydd)		
		5 mlynedd	25 mlynedd	50 mlynedd
Rhagfyr 2017	0.50	1.50	2.80	2.50
Mawrth 2018	0.50	1.60	2.90	2.60
Mehefin 2018	0.50	1.60	3.00	2.70
Medi 2018	0.50	1.70	3.00	2.80
Rhagfyr 2018	0.75	1.80	3.10	2.90
Mawrth 2019	0.75	1.80	3.10	2.90
Mehefin 2019	0.75	1.90	3.20	3.00
Medi 2019	0.75	1.90	3.20	3.00
Rhagfyr 2019	1.00	2.00	3.30	3.10
Mawrth 2020	1.00	2.10	3.40	3.20
Mehefin 2020	1.00	2.10	3.50	3.30
Medi 2020	1.25	2.20	3.50	3.30
Rhagfyr 2020	1.25	2.30	3.60	3.40
Mawrth 2021	1.25	2.30	3.60	3.40

As expected, the Monetary Policy Committee (MPC) delivered a 0.25% increase in Bank Rate at its meeting on 2 November. This removed the emergency cut in August 2016 after the EU referendum. The MPC also gave forward guidance that they expected to increase Bank rate only twice more by 0.25% by 2020 to end at 1.00%. The Link Asset Services forecast as above includes increases in Bank Rate of 0.25% in November 2018, November 2019 and August 2020.

The overall longer run trend is for gilt yields and PWLB rates to rise, albeit gently. It has long been expected, that at some point, there would be a more protracted move from bonds to equities after a historic long-term trend, over about the last 25 years, of falling bond yields. The action of central banks since the financial crash of 2008, in implementing substantial Quantitative Easing, added further impetus to this downward trend in bond yields and rising bond prices. Quantitative Easing has also directly led to a rise in equity values as investors searched for higher returns and took on riskier assets. The sharp rise in bond yields since the US Presidential election in November 2016 has called into question whether the previous trend may go into reverse, especially now the Fed has taken the lead in reversing monetary policy by starting, in October 2017, a policy of not fully reinvesting proceeds from bonds that it holds when they mature.

Until 2015, monetary policy was focused on providing stimulus to economic growth but has since started to refocus on countering the threat of rising inflationary pressures as stronger economic growth becomes more firmly established. The Fed. has started raising interest rates and this trend is expected to continue during 2018 and 2019. These increases will make holding US bonds much less attractive and cause their prices to fall, and therefore bond yields to rise. Rising bond yields in the US are likely to exert some upward pressure on bond yields in the UK and other developed economies. However, the degree of that upward pressure is likely to be dampened by how strong or weak the prospects for economic growth and rising inflation are in each country, and on the degree of progress towards the reversal of monetary policy away from quantitative easing and other credit stimulus measures.

From time to time, gilt yields – and therefore PWLB rates - can be subject to exceptional levels of volatility due to geo-political, sovereign debt crisis and emerging market developments. Such volatility could occur at any time during the forecast period.

Economic and interest rate forecasting remains difficult with so many external influences weighing on the UK. The above forecasts (and MPC decisions) will be liable to further amendment depending on how economic data and developments in financial markets transpire over the next year. Geopolitical developments, especially in the EU, could also have a major impact. Forecasts for average investment earnings beyond the three-year time horizon will be heavily dependent on economic and political developments.

The overall balance of risks to economic recovery in the UK is probably to the downside, particularly with the current level of uncertainty over the final terms of Brexit.

Downside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates currently include:

- Bank of England monetary policy takes action too quickly to raise Bank Rate and causes UK economic growth, and increases in inflation, to be weaker than we currently anticipate.*
- Geopolitical risks, especially North Korea., but also in Europe and the Middle East, which could lead to increasing safe haven flows.*
- A resurgence of the Eurozone sovereign debt crisis, possibly Italy, due to its high level of government debt, low rate of economic growth and vulnerable banking system.*
- Weak capitalisation of some European banks.*
- The result of the October 2017 Austrian general election is likely to result in a strongly anti-immigrant coalition government. This could provide major impetus to other, particularly former Communist bloc countries, to coalesce to create a major block to progress on EU integration and centralisation of EU policy. This, in turn, could spill over into impacting the Euro, EU financial policy and financial markets.*
- Rising protectionism under President Trump*
- A sharp Chinese downturn and its impact on emerging market countries*

The potential for upside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates, especially for longer term PWLB rates include: -

- The Bank of England is too slow in its initial pace and strength of increases in Bank Rate and, therefore, allows inflation pressures to build up too strongly within the UK economy, which then necessitates a later rapid series of increases in Bank Rate faster than we currently expect.*
- UK inflation returning to sustained significantly higher levels causing an increase in the inflation premium inherent to gilt yields.*
- The Fed causing a sudden shock in financial markets through misjudging the pace and strength of increases in the Fed. Funds Rate and in the pace and strength of reversal of Quantitative Easing, which then leads to a fundamental reassessment by investors of the relative risks of holding bonds, as opposed to equities. This could lead to a major flight from bonds to equities and a sharp increase in bond yields in the US, which could then spill over into impacting bond yields around the world.*

Investment and borrowing rates

- Investment returns are likely to remain low during 2018/19 but to be on a gently rising trend over the next few years.*

- *Borrowing interest rates increased sharply after the result of the general election in June and then also after the September MPC meeting when financial markets reacted by accelerating their expectations for the timing of Bank Rate increases. Apart from that, there has been little general trend in rates during the current financial year. The policy of avoiding new borrowing by running down spare cash balances has served well over the last few years. However, this needs to be carefully reviewed to avoid incurring higher borrowing costs in the future when authorities may not be able to avoid new borrowing to finance capital expenditure and/or the refinancing of maturing debt;*
- *There will remain a cost of carry to any new long-term borrowing that causes a temporary increase in cash balances as this position will, most likely, incur a revenue cost – the difference between borrowing costs and investment returns.*

3.3 Y Strategaeth Fenthycyca

Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn parhau i gynnal sefyllfa o dan-fenthycyca. Mae hyn yn golygu bod yr angen am fenthycyadau cyfalaf (sef y Gofyniad Cyllido Cyfalaf), heb ei ariannu'n llawn ac mae dyledion benthycyca wedi cael eu defnyddio fel mesur dros dro i gefnogi arian wrth gefn, balansau a llif arian y Cyngor. Mae'r driniaeth hon yn un ddarbodus oherwydd bod dychweliadau ar fuddsoddiadau yn isel a risg o ran gwrthbartïon yn uchel a bwriedir glynu wrthi lle mae'n briodol (gweler 3.3.1 isod am ddadansoddiad manylach o fenthycyca mewnol ac allanol). Fel rhan o'r strategaeth hon, mae'r gallu i fenthycyca'n allanol i ad-dalu'r arian wrth gefn a balansau petai raid, yn bwysig. Mae Tabl 3.1 yn dangos y byddai o bosib angen benthycyca £20.100m petai angen brys amdano. Dyma'r swm a ddefnyddiwyd o arian wrth gefn a balansau'r Cyngor yn y gorffennol i gyllido'r rhaglen gyfalaf yn lle cymryd benthycyadau.

Yn erbyn y cefndir hwn a'r risgiau o fewn y rhagolygon economaidd, mabwysiedir dull darbodus o ran gweithgareddau trysorlys 2018/19. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog yn y marchnadoedd ariannol ac yn mabwysiadu dull pragmatig at amgylchiadau sy'n newid:-

- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GWYMP sydyn yn y cyfraddau tymor byr a thymor hir, e.e. oherwydd mwy o risg o ddisgyn yn ôl i ddirwasgiad neu risgiau datchwyddiant, yna bydd benthycyadau tymor hir yn cael eu gohirio ac ystyrir newid o gyllido cyfradd sefydlog i fenthycyca tymor byr os bydd yn gost-effeithiol i wneud hynny.
- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GYNNYDD llawer mwy yn y cyfraddau tymor hir a thymor byr na'r rhagolygon cyfredol, efallai oherwydd cyflymu'r dyddiad cychwyn a lefel y cynnydd mewn cyfraddau canolog yn y UDA a'r DU, cynnydd mewn gweithgareddau economaidd byd-eang neu gynnydd sydyn mewn risgiau chwyddiant, yna byddai sefyllfa'r portffolio yn cael ei hailasesu gyda'r tebygolrwydd o gyllido tymor sefydlog tra byddai cyfraddau llog yn parhau i fod yn is nac y byddent yn yr ychydig flynyddoedd nesaf.

Adroddir ar unrhyw benderfyniadau i'r pwyllgor hwn ar y cyfle cyntaf.

3.3.1 Benthycyca Mewnol yn erbyn Benthycyca Allanol

Mae'r amodau cyfredol yn nodi bod angen agwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthycyca mewnol ac allanol. Mae llawer o'r ffactorau a oedd wrth wraidd y polisi blaenorol i allanoli'r holl fenthycyca yn parhau i fod yn ddilys, e.e. :-

- Gan fod y Gyfradd Banc a chyfraddau'r BBGC yn parhau i fod yn anarferol o isel yn hanesyddol, erys cyfle unigryw i awdurdodau lleol reoli eu strategaeth o gymryd benthycyadau allanol newydd.

Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau yn parhau mewn perthynas â'r dull hwn o weithredu, fel y dywedwyd eisoes, e.e.:-

- Gall y polisi olygu bod yn agored i risg credyd (e.e. risg y bydd y banc yn methu ar y ddyled), felly bydd raid rheoli'r elfen hon yn ofalus iawn;
- Rhaid parhau i roi sylw manwl i'r gwahaniaeth rhwng y cyfraddau benthycia a'r cyfraddau buddsoddi i sicrhau bod y Cyngor yn cael gwerth am arian unwaith y mae lefel briodol o reolaeth risg wedi ei chyrraedd i sicrhau diogelwch buddsoddiadau.

O blaid mewnnoli, dros y tymor canolig, disgwylir y bydd cyfraddau buddsoddi yn is na'r cyfraddau benthycia tymor hir. Mae hynny'n golygu bod ystyriaethau gwerth am arian yn awgrymu y gellid cael gwerth gorau trwy osgoi benthycia allanol newydd a thrwy ddefnyddio balansau arian parod mewnol i gyllido gwariant cyfalaf newydd, neu yn lle dyled allanol sy'n aeddfedu (cyfeirir at hyn fel benthycia mewnol). Byddai hynny'n sicrhau'r arbedion tymor byr mwyaf posib.

Fodd bynnag, rhaid pwysu a mesur arbedion tymor byr a geid trwy osgoi benthycia allanol tymor hir yn 2017/18 yn erbyn y posibilrwydd o gael costau tymor hir ychwanegol, trwy ohirio cymryd benthyciadau allanol newydd nad oes modd eu hosgoi tan yn hwyrach ymlaen pan ragwelir y bydd cyfraddau tymor hir y BBGC yn sylweddol uwch. Yn ychwanegol at hyn, bydd angen parhau i adolygu'n rheolaidd oblygiadau benthyciadau mewnol ar lif arian a bydd hynny'n cyfyngu ar lefel bosib y benthycia mewnol.

Yn erbyn y cefndir hwn, byddir yn wiliadwrus gyda gweithgareddau trysorlys 2018/19. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro'r farchnad cyfraddau llog ac yn cymryd agwedd ymarferol tuag at amgylchiadau sy'n newid ac yn rhoi gwybod am unrhyw benderfyniadau i'r corff gwneud penderfyniadau priodol ar y cyfle cyntaf.

3.4 Y Polisi ynghylch Benthycia Ymlaen Llaw i gwrdd ag anghenion

Ni fydd y Cyngor yn benthycia mwy nag y mae ei angen, na chyn bod angen gwneud hynny, dim ond er mwyn elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycir. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthycia ymlaen llaw o fewn amcangyfrifon Gofynion Cyllido Cyfalaf a gymeradwywyd ymlaen llaw a bydd penderfyniadau o'r fath yn cael eu hystyried yn ofalus i sicrhau bod modd dangos gwerth am arian a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch arian o'r fath.

Wrth benderfynu a ddylid benthycia cyn bod angen gwneud hynny bydd y Cyngor yn:-

- sicrhau bod cyswllt clir rhwng y rhaglen gyfalaf a phroffil aeddfedrwydd y portffolio dyled cyfredol sy'n cefnogi'r angen i fenthycia cyn i'r angen godi;
- sicrhau bod cyfrifoldebau refeniw parhaus sy'n cael eu creu, a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r dyfodol wedi eu hystyried;
- pwysu a mesur y ffactorau economaidd a marchnad a allai gael dylanwad ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i fenthycia;
- ystyried manteision ac anfanteision dulliau cyllido eraill;
- ystyried y cyfraddau llog eraill sydd ar gael, y cyfnodau mwyaf priodol i gyllido a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio; a
- ystyried effaith benthycia ymlaen llaw ar falansau arian buddsoddi sy'n cynyddu dros dro (hyd nes y bydd angen cyllido gwariant cyfalaf) a'r ffaith y byddir yn fwy agored yn sgil hynny i risg gwrth barti, a risgiau eraill, a lefel risgiau o'r fath o gofio'r trefniadau sydd wedi eu sefydlu i'w cyfyngu i'r eithaf.

Bydd y risgiau sy'n gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd benthycia cyn bod angen yn amodol ar werthusiad o flaen llaw ac adroddiadau dilynol drwy'r mecanwaith adrodd canol-blwyddyn neu flynyddol.

3.5 Ad-drefnu Dyled

Gan y bydd cyfraddau benthyca tymor byr yn sylweddol rhatach na chyfraddau llog tymor sefydlog hwy, efallai y bydd cyfleoedd i wneud arbedion trwy symud o ddyledion tymor hir i ddyled tymor byr. Fodd bynnag, bydd angen ystyried yr arbedion hyn yn wyneb sefyllfa gyfredol y trysorlys a maint a chost ad-dalu dyledion (h.y. y premiymau a godir).

Bydd y rhesymau dros unrhyw ad-drefnu yn cynnwys:-

- Cynhyrchu arbedion arian parod ac/neu arbedion llif arian gyda disgownt;
- Cynorthwyo i gwrdd â'r strategaeth trysorlys;
- Gwella balans y portffolio (diwygio'r proffil aeddfedu ac/neu falans yr anwadlwydd ariannol).

Rhoddir ystyriaeth hefyd i nodi a oes unrhyw bosibilrwydd o gwbl o wneud arbedion trwy adael i falansau buddsoddi ostwng trwy ad-dalu dyled yn gynnar oherwydd bod cyfraddau tymor byr ar fuddsoddiadau yn debygol o fod yn is na chyfraddau a delir ar ddyledion cyfredol.

Rhoddir gwybod i'r Pwyllgor Archwilio am yr holl weithgareddau ad-drefnu dyled yn y cyfarfod nesaf wedi i hynny ddigwydd.

4. Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol

4.1 Polisi Buddsoddi

Mae polisi buddsoddi'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth Ganllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol ("y Canllawiau") a Chôd Ymarfer Diwygiedig CIPFA ar gyfer Awdurdodau Lleol ynghylch Rheolaeth Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Nodiadau Canllawiau i'r Sectorau eraill ("Côd TM CIPFA"). Blaenoriaethau buddsoddi'r Cyngor fydd diogelwch yn gyntaf, hylifedd yn ail ac wedyn elw.

Yn unol â'r canllawiau uchod gan Lywodraeth Cymru a CIPFA ac er mwyn gostwng risgiau i fuddsoddiadau i'r eithaf, mae'r Cyngor wedi nodi'n glir yr ansawdd credyd isaf sy'n dderbyniol yn achos gwrth-bartïon i'w cynnwys ar y rhestr er mwyn creu rhestr o wrth-bartïon sydd â theilyngdod credyd uchel sydd hefyd yn caniatáu arallgyfeirio ac atal risg dwysedd. Y cyfraddau allweddol a ddefnyddir i fonitro gwrth-bartïon yw'r cyfraddau Tymor Byr a Thymor Hir.

Fel o'r blaen, nid graddfeydd yn unig fydd yn penderfynu ar ansawdd sefydliad ac mae'n bwysig asesu a monitro'r sector ariannol yn barhaus ar sail micro a macro ac mewn perthynas â'r amgylcheddau economaidd a gwleidyddol y mae sefydliadau yn gweithredu y tu mewn iddynt. Bydd yr asesiad hefyd yn cymryd i ystyriaeth wybodaeth sydd yn adlewyrchu barn y marchnadoedd. I'r perwyl hwn, bydd y Cyngor yn ymgysylltu gyda'i ymgynghorwyr i fonitro prisiau marchnad fel trosglwyddo risgiau credyd ac yn troshaenu'r wybodaeth honno am ben y graddfeydd credyd.

Bydd ffynonellau gwybodaeth eraill a ddefnyddir yn cynnwys y wasg ariannol, prisiau cyfraddau a gwybodaeth arall mewn perthynas â'r sector bancio er mwyn sefydlu proses sgriwtini gadarn ynghylch addasrwydd gwrthbartïon buddsoddi positif.

Mae offerynnau buddsoddi a nodwyd i'w defnyddio yn y flwyddyn ariannol wedi eu rhestru yn Atodiad 5 dan y categorïau Buddsoddiadau 'Penodedig' a 'Amhenodedig'.

O bryd i'w gilydd, bydd y Cyngor hefyd yn gwneud benthyciadau, adneuon a buddsoddiadau i bwrpas darparu ei wasanaethau (buddsoddiadau polisi). Bydd y trafodion yma angen awdurdod y Cyngor Sir ar gyfer symiau dros £100k. Bydd yr holl drafodion yn amodol ar ansawdd credyd digonol a chymeradwyaeth y Swyddog Adran 151 mewn ymgynghoriad â'r Deilydd Portffolio Cyllid.

4.2 Polisi Teilyngdod Credyd

Y brif egwyddor sy'n rheoli meini prawf buddsoddi'r Cyngor yw diogelwch ei fuddsoddiadau er bod cynhyrchion neu ddychweliad ar fuddsoddiad hefyd yn ystyriaeth allweddol. Wedi rhoi sylw i hynny, bydd y Cyngor yn sicrhau:-

- Bod ganddo bolisi sy'n amlinellu'r categorïau o fuddsoddiadau y bydd yn buddsoddi ynddynt, y meini prawf ar gyfer dewis gwrthbartïon buddsoddi a chanddynt ddiogelwch digonol a monitro eu diogelwch. Nodir hyn yn yr adrannau isod sy'n ymwneud â buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig; a
- Bod ganddo hylifedd digonol yn ei fuddsoddiadau. I'r perwyl hwn, bydd yn gosod allan y gweithdrefnau ar gyfer penderfynu am ba hyd y byddai'n ddoeth ymrwymo arian. Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn berthnasol i ddangosyddion darbodus y Cyngor sy'n ymwneud ag uchafswm y symiau y gellir eu buddsoddi.

Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartïon yn unol â'r meini prawf a osodir allan yn Atodiad 6 ac adolygir y meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor eu cymeradwyo pan fo'r angen. Mae'r meini prawf hyn yn wahanol i'r rhai sy'n penderfynu ar y mathau o offerynnau buddsoddi sy'n benodedig neu'n amhenodedig oherwydd mae'n darparu cronfa gyffredinol o wrth-bartïon yr ystyrir eu bod o safon uchel ac y gall y Cyngor eu defnyddio yn hytrach na diffinio'r math o offerynnau buddsoddi y dylid eu defnyddio.

Caiff gwybodaeth am y graddfeydd credyd ei darparu gan Capita Asset Services, ein hymgynghorwyr trysorlys, yn achos yr holl wrth-bartïon sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf isod. Bydd unrhyw wrth-barti sy'n methu â bodloni'r meini prawf yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr gwrth-bartïon. Bydd manylion unrhyw newidiadau i'r graddfeydd (Watches), gwybodaeth ynghylch unrhyw newidiadau sy'n debygol (Outlook) a manylion mewn perthynas â newidiadau posibl yn y tymor hwy'n cael eu darparu i swyddogion bron ar unwaith wedi iddynt ddigwydd a rhoddir sylw i'r wybodaeth hon cyn delio. Er enghraifft os ceir gwybodaeth y bydd graddfa negyddol yn berthnasol i wrth-barti sydd yn cwrdd â lleiafswm meini prawf y Cyngor, gwaherddir eu defnyddio a bydd y cyfan o'r lleill yn cael eu hadolygu yn wyneb amodau'r farchnad.

Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n ddyddiol. Bydd y Cyngor yn cael gwybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y 3 asiantaeth drwy ddefnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Capita.

Fel haen ychwanegol i'r meini prawf isafswm graddfa credyd a ddisgrifir uchod, mae'r Cyngor hwn hefyd yn defnyddio'r gwasanaeth teilyngdod credyd a ddarperir gan Capita Asset Services. Mae'r gwasanaeth hwn yn defnyddio dull modelu soffistigedig gan ddefnyddio graddfeydd credyd gan y tair prif asiantaeth graddfeydd credyd - Fitch, Moody's a Standard and Poor's. Yn ychwanegol at hynny, cymerir y camau isod i asesu graddfeydd credyd gwrth bartïon:-

- Ystyrir rhagolygon credyd a gweithgareddau monitro credyd gan asiantaethau graddfeydd credyd;
- Trosglwyddo Risgiau Credyd i roi rhybudd buan am newidiadau tebygol mewn graddfeydd credyd;
- Graddfeydd sofran i ddewis gwrthbartïon o'r gwledydd sydd fwyaf teilwng i gredyd yn unig.

Mae'r dull modelu hwn yn cyfuno graddfeydd credyd, gweithgareddau monitro credyd a rhagolygon credyd mewn system sgorio sydd wedi ei phwysoli ac sydd wedi ei chyfuno wedyn gyda throshaen o TRC a fydd, yn y pen draw, yn cynhyrchu cyfres o godau lliw i nodi pa mor deilwng o gredyd yw gwrthbartïon. Mae'r codau lliw hyn yn cael eu defnyddio gan y Cyngor, gyda disgresiwn y Swyddog A 151, i gynorthwyo i benderfynu ar gyfnod amser y buddsoddiadau. Bydd y Cyngor, felly, fel arfer yn defnyddio gwrthbartïon o fewn y cyfnodau canlynol:-

- Melyn 5 mlynedd *
- Pinc tywyll 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.25
- Pinc golau 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.5
- Piws 2 flynedd
- Glas 1 flwyddyn (ond yn berthnasol i Fanciau DU a wladolwyd neu a led wladolwyd)
- Oren 1 flwyddyn
- Coch 6 mis
- Gwyrdd 100 diwrnod
- Dim Lliw Dim i'w ddefnyddio

Mae gwasanaeth teilyngdod credyd Capita Asset Services yn defnyddio amrywiaeth ehangach o wybodaeth na'r graddfeydd sylfaenol yn unig a, thrwy ddefnyddio system sgorio pwysoliad risg, nid yw'n rhoi pwysau gormodol ar raddfeydd un asiantaeth yn unig.

Cyfeirir hefyd at ddata a gwybodaeth arall ynglŷn â'r farchnad fel y bydd ar gael ac fel sy'n briodol.

4.3 Cyfyngiadau Gwlad

Mae'r Cyngor wedi penderfynu na fydd ond yn defnyddio gwrthbartion cymeradwy o wledydd gyda graddfa credyd sofran o AA- yn ôl Graddfeydd Fitch (neu asiantaethau cyfatebol eraill os na fydd Fitch yn eu darparu). Fe welir rhestr o'r gwledydd sy'n gymwys trwy ddefnyddio'r meini prawf credyd hyn ar ddyddiad yr adroddiad yn Atodiad 7. Bydd swyddogion yn ychwanegu neu'n tynnu oddi ar y rhestr pe bai'r graddfeydd yn newid yn unol â'r polisi hwn.

4.4 Strategaeth Fuddsoddi

Cronfeydd mewnol: Bydd buddsoddiadau'n cael eu gwneud gan gyfeirio at y balans craidd a'r gofynion llif ariannol a'r rhagolygon o ran cyfraddau llog tymor byr (h.y. graddfeydd buddsoddi hyd at 12 mis).

Disgwyliadau o ddychweliadau ar fuddsoddiadau: Rhagwelir y bydd Graddfa Llog y Banciau yn aros fel y mae ar raddfa o 0.50% tan chwarter 4 2018 ac na fydd yn codi uwchlaw 1.25% erbyn chwarter 1 2021. Mae'r rhagolygon am raddfa'r Banc am y flwyddyn ariannol a ddaw i ben ym Mawrth fel a ganlyn:-

- 2017/18 0.50%
- 2018/19 0.75%
- 2019/20 1.00%
- 2020/21 1.25%

Mae'r cyfraddau enillion a gyllidebwyd ar fuddsoddiadau am gyfnodau o hyd at gant o ddyddiau yn ystod pob blwyddyn ariannol am y pedair blynedd nesaf fel a ganlyn:-

2017/18 - 0.40%
 2018/19 - 0.60%
 2019/20 - 0.90%
 2020/21 - 1.25%
 2021/22 - 1.50%
 2022/23 - 1.75%
 2023/24 - 2.00%
 Blynnyddoedd diweddarach 2.75%

Mae cydbwysedd cyffredinol y risgiau i'r rhagolygon ar hyn o bryd yn gogwyddo at yr ochr olau ac yn dibynnu ar pa mor gryf mae twf CMC yn troi allan, pa mor gyflym y mae pwysau chwyddiant yn codi'n a pha mor gyflym y mae negodiadau Brexit yn symud ymlaen yn gadarnhaol.

Ar gyfer ei falansau sy'n cael eu cynhyrchu gan lif arian, bydd y Cyngor yn ceisio defnyddio ei gyfrifon busnes mynediad ar unwaith ac wrth gefn, ac adneuon cyfnod byr (dros nos i 100 diwrnod) er mwyn elwa o log cyfansawdd.

4.5 Adroddiad Buddsoddi Diwedd Blwyddyn

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, bydd y Cyngor yn adrodd yn ôl ar ei weithgareddau buddsoddi fel rhan o'i Adroddiad Trysorlys Blyneddol.

4.6 Rheolwyr Cronfeydd Allanol

Nid yw'r Cyngor wedi penodi rheolwyr cronfeydd allanol. Byddir yn cadw'r angen i wneud hyn dan sylw ac yn adrodd arno yn y modd priodol cyn y gwneir unrhyw benodiad o'r fath.

4.7 Polisi ar ddefnyddio Darparwyr Gwasanaeth Allanol

Er mwyn gallu prynu sgiliau ac adnoddau arbenigol, mae'r Cyngor yn defnyddio Capita Asset Services fel ei ymgynghorwyr allanol ar reoli'r trysorlys. Mae telerau eu penodiad a'r dulliau a ddefnyddir i asesu eu gwerth wedi'u cytuno a'u cofnodi'n gywir ac maent yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.

Mae'r cyfrifoldeb terfynol am benderfyniadau rheoli'r trysorlys yn parhau gyda'r Cyngor.

4.8 Dirprwyo

Fe welir cynllun dirprwyo Rheoli'r Trysorlys a rôl y Swyddog Adran 151 yn Atodiad 8.

ATODIADAU

1. Proffil aeddfedu benthyciadau
2. Datganiad Polisi DRI
3. Rhagolygon cyfraddau llog
4. Cefndir economaidd
5. Buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig
6. Rheolau Gwrthbartion
7. Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddiadau
8. Cynllun dirprwyo rheoli'r trysorlys a rôl y swyddog cyllid 151
9. Egwyddorion Allweddol Rheoli Trysorlys
10. Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys
11. Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys
12. Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys

DADANSODDIAD BENTHYCIADAU YN AEDDFEDU 2017/18 YMLAEN GAN PWLB / PWLB LOANS MATURITY ANALYSIS 2017/18 ONWARDS						
	PWLB Aeddefedu/ PWLB Maturity	PWLB EIP/ Annuity/ PWLB EIP/ Annuity	Benthyciadau Marchnad/ Market Loans	PWLB Amrywiol/ PWLB Variable	Cyfanswm yn Aeddfedu/ Total Maturing	%Yn Aeddfedu o'r Cyfran yn sefyll/ Maturing of Total Outstanding %
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	
2017/18	0	5	0	0	0	0.0
2018/19	5,000	10	0	0	5,010	4.5
2019/20	5,000	11	0	0	5,011	4.5
2020/21	4,500	12	0	0	4,512	4.0
2021/22	0	14	0	0	14	0.0
2022/23	2,285	15	0	0	2,300	1.7
2023/24	1,854	16	0	0	1,870	2.1
2024/25	0	18	0	0	18	0.0
2025/26	0	20	0	0	20	0.0
2026/27	1,381	22	0	0	1,403	1.3
2027/28	2,165	24	0	0	2,189	2.0
2028/29	262	26	0	0	288	0.3
2029/30	1,539	21	0	0	1,560	1.4
2030/31	451	15	0	0	466	0.4
2031/32	1,941	9	0	0	1,950	1.7
2032/33	315	8	0	0	323	0.3
2033/34	637	0	0	0	637	0.6
2034/35	624	0	0	0	624	0.6
2035/36	611	0	0	0	611	0.5
2036/37	599	0	0	0	599	0.5
2037/38	587	0	0	0	587	0.5
2038/39	225	0	0	0	225	0.2
2039/40	5,000	0	0	0	5,000	4.5
2040/41	3,500	0	0	0	3,500	3.1
2042/43	1,000	0	0	0	1,000	0.9
2043/44	1,020	0	0	0	1,020	0.9
2044/45	1,010	0	0	0	1,010	0.9
2045/46	11,464	0	0	0	11,464	10.3
2050/51	2,000	0	0	0	2,000	1.8
2052/53	28,238	0	0	0	28,238	25.3
2054/55	3,000	0	0	0	3,000	2.7
2055/56	3,500	0	0	0	3,500	3.2
2056/57	5,000	0	0	0	5,000	4.5
2057/58	8,513	0	0	0	8,513	7.6
2059/60	1,763	0	0	0	1,763	1.6
2066/67	6,200	0	0	0	6,200	5.6
	111,184	246	0	0	111,430	100.0
Cyfartaledd bywyd (blynyddoedd)/ Average life(years)	23.12	8.13	0.00	0.00	23.09	
Cyfartaledd graddfa (%)/ Average rate (%)	5.26	9.41	0.00	0.00	5.15	

**PROFFIL AD-DALU BENTHYCIADAU ERAILL 2017/18 YMLAEN /
OTHER LOANS REPAYMENT PROFILE 2017/18 ONWARDS**

	Llywodraeth Cymru / Welsh Government	Benthycaf Salix Loan 1	Benthycaf Salix Loan 2	Benthycaf Salix Loan 3	Cyfanswm / Total	
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	
2017/18	40	8	0	0	48	
2018/19	40	16	46	0	102	
2019/20	40	16	46	80	182	
2020/21	40	16	46	80	182	
2021/22	0	16	46	80	142	
2022/23	0	16	46	80	142	
2023/24	0	16	45	79	140	
2024/25	0	8	45	79	132	
2025/26	0	0	45	79	124	
2026/27	0	0	0	79	79	

Datganiad Polisi Darpariaeth Refeniw Isafswm 2018/19

Rhaid i'r Cyngor dalu elfen o wariant cyfalaf y Cyngor sydd wedi cronni bob blwyddyn (y GAC) drwy daliad refeniw (y ddarpariaeth refeniw isaf) (DRI), er y caniateir iddo hefyd wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol os yw'n dymuno (darpariaeth refeniw wirfoddol) (DRW).

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor llawn gymeradwyo Datganiad GAC ymlaen llaw bob blwyddyn. Rhoddir nifer o opsiynau i gynghorau ar yr amod bod darpariaeth bwylloch. Argymhellir fod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad DRI isod:-

Ar gyfer gwariant cyfalaf a ddigwyddodd rhwng 1 Ebril 2008 a 31 Mawrth 2018, a gafodd ei gyllido trwy fenthycy gyda chymorth, polisi DRI fydd i godi tâl DRI ar y dull rhandaliad cyfartal, ar Sail Oes Ased dros 50 mlynedd. Mae'r DRI ar wariant cyfalaf sydd wedi ei gyllido drwy fenthycy di-gefnogaeth yn ystod y cyfnod hwn wedi cael codi tâl yn defnyddio dull rhandaliad cyfartal, Sail Oes Ased gan ddefnyddio rhagdybiaeth o oes yr ased, yn seiliedig ar wybodaeth oedd ar gael ar yr amser. Mae'r newid yn y polisi yn adlinio y polisiau DRI ar gyfer asedau wedi eu cyllido drwy fenthycy a chefnogaeth ac asedau wedi eu cyllido drwy fenthyciadau di-gefnogaeth.

O'r 1af Ebrill 2018 am yr holl fenthycy gyda cefnogaeth a di-gefnogaeth (gan gynnwys PFI a Lês Cyllid), bydd polisi DRI hefyd yn Ddull Rhandaliad Blwydd-dal Cyfartal, sail oed yr ased. Fodd bynnag, bydd amcangyfrif o gyfnod oes, yn cael ei osod gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig a chynghor a dderbynwyd gan y swyddogion perthnasol a bydd yn ystyried cyfarwyddid Llywodraeth Cymru mewn perthynas a DRI a oes yr ased. Pan fo tir yn cael ei brynnu, bydd oed yr ased yn ddibynnol ar oes yr ased sydd yn cael ei roi ar y tir, yn rhan fwyaf o'r achosion, bydd rhain yn 50 mlynedd yn unol â oed ased adeiladau.

Ni fydd costau DRI yn seiliedig ar oed yr ased yn cael ei godi hyd nes fod blwyddyn yr ased yn dod yn weithredol. Gallai'r Swyddog Adran 151 ohirio cost DRI tan y flwyddyn gyllidol yn dilyn pan mae'r ased yn dod yn weithredol. Bydd amcangyfrif oes yr ased yn cael ei benderfynu yn y flwyddyn bydd y DRI yn dechrau ac ni fydd tâl ar oes yr ased. Bydd amcangyfrif o gyfnod oes yr ased, yn cael ei osod gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig a chynghor a dderbynwyd gan y swyddogion perthnasol a bydd yn talu sylw at Gofynion Statudol a cyfarwyddiadau Llywodraeth Cymru mewn perthynas â DRI a oes yr ased. Pan fo tir yn cael ei brynnu, bydd oed yr ased yn ddibynnol ar oes yr ased sydd yn cael ei roi ar y tir, yn rhan fwyaf o'r achosion, bydd rhain yn 50 mlynedd yn unol â oed ased adeiladau.

Oherwydd nad yw rhai mathau o wariant cyfalaf a wneir gan y Cyngor yn rhai y gellir eu cysylltu ag ased unigol, bydd bywydau ased yn cael eu hasesu ar sail sydd yn adlewyrchu'n fwyaf rhesymol y cyfnodau o fudd y rhagwelir y byddant yn codi o'r gwariant. Hefyd, pa fath bynnag o wariant ydyw, bydd yn cael ei grwpio gyda'i gilydd mewn dull sy'n adlewyrchu natur prif elfen y gwariant ac ni fydd yn cael ei rannu ond mewn achosion lle ceir dwy neu fwy o brif elfennau gyda bywydau economaidd defnyddiol sy'n sylweddol wahanol.

Mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol i leihau dyled os yn ddoeth i wneud hynny.

Mae rhan y Cyfrif Refeniw Tai o'r Gofyniad o ran Ariannu Cyfalaf yn gyffredinol yn destun taliad 2% DRI yn seiliedig ar y GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol a hynny'n unol â'r cynllun busnes 30 blynedd a gymeradwywyd.

Bydd unrhyw ad-daliadau eraill sydd wedi eu cynnwys yn y PFI blynyddol neu brydlesau arian yn rhai GAC.

**Rhagolygon Graddfeydd Llog 2017/2021
Interest Rate Forecasts 2017/2021**

PWLB rates and forecast shown below have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012.

Link Asset Services Interest Rate View														
	Dec-17	Mar-18	Jun-18	Sep-18	Dec-18	Mar-19	Jun-19	Sep-19	Dec-19	Mar-20	Jun-20	Sep-20	Dec-20	Mar-21
Bank Rate View	0.50%	0.50%	0.50%	0.50%	0.50%	0.75%	0.75%	0.75%	0.75%	1.00%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%
3 Month LIBID	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.60%	0.60%	0.60%	0.70%	0.90%	0.90%	1.00%	1.20%	1.20%	1.20%
6 Month LIBID	0.50%	0.50%	0.50%	0.60%	0.80%	0.80%	0.80%	0.90%	1.00%	1.00%	1.10%	1.30%	1.30%	1.40%
12 Month LIBID	0.70%	0.80%	0.80%	0.90%	1.00%	1.00%	1.10%	1.10%	1.30%	1.30%	1.40%	1.50%	1.50%	1.60%
5yr PWLB Rate	1.50%	1.60%	1.60%	1.70%	1.80%	1.80%	1.90%	1.90%	2.00%	2.10%	2.10%	2.20%	2.30%	2.30%
10yr PWLB Rate	2.10%	2.20%	2.30%	2.40%	2.40%	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%
25yr PWLB Rate	2.80%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.40%	3.50%	3.50%	3.60%	3.60%
50yr PWLB Rate	2.50%	2.60%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%
Bank Rate														
Link Asset Services	0.50%	0.50%	0.50%	0.50%	0.50%	0.75%	0.75%	0.75%	0.75%	1.00%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%
Capital Economics	0.50%	0.50%	0.75%	1.00%	1.25%	1.25%	1.50%	1.50%	1.75%	-	-	-	-	-
5yr PWLB Rate														
Link Asset Services	1.50%	1.60%	1.60%	1.70%	1.80%	1.80%	1.90%	1.90%	2.00%	2.10%	2.10%	2.20%	2.30%	2.30%
Capital Economics	1.70%	1.90%	2.30%	2.60%	2.90%	2.90%	2.90%	2.90%	2.90%	-	-	-	-	-
10yr PWLB Rate														
Link Asset Services	2.10%	2.20%	2.30%	2.40%	2.40%	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%
Capital Economics	2.30%	2.60%	2.80%	3.10%	3.30%	3.30%	3.30%	3.30%	3.30%	-	-	-	-	-
25yr PWLB Rate														
Link Asset Services	2.80%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.40%	3.50%	3.50%	3.60%	3.60%
Capital Economics	2.95%	3.15%	3.45%	3.65%	3.90%	3.90%	3.90%	3.90%	3.90%	-	-	-	-	-
50yr PWLB Rate														
Link Asset Services	2.50%	2.60%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%
Capital Economics	2.80%	3.10%	3.30%	3.60%	3.80%	3.80%	3.80%	3.80%	3.80%	-	-	-	-	-

Please note – The current PWLB rates and forecast shown above have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Capita Asset Services

Economic Background

GLOBAL OUTLOOK - *World growth* looks to be on an encouraging trend of stronger performance, rising earnings and falling levels of unemployment. In October, the IMF upgraded its forecast for world growth from 3.2% to 3.6% for 2017 and 3.7% for 2018.

In addition, **inflation prospects are generally muted** and it is particularly notable that **wage inflation** has been subdued despite unemployment falling to historically very low levels in the UK and US. This has led to many comments by economists that there appears to have been a fundamental shift downwards in the Phillips curve (this plots the correlation between levels of unemployment and inflation e.g. if the former is low the latter tends to be high). In turn, this raises the question of what has caused this? The likely answers probably lay in a combination of a shift towards flexible working, self-employment, falling union membership and a consequent reduction in union power and influence in the economy, and increasing globalisation and specialisation of individual countries, which has meant that labour in one country is in competition with labour in other countries which may be offering lower wage rates, increased productivity or a combination of the two. In addition, technology is probably also exerting downward pressure on wage rates and this is likely to grow with an accelerating movement towards automation, robots and artificial intelligence, leading to many repetitive tasks being taken over by machines or computers. Indeed, this is now being labelled as being the start of the **fourth industrial revolution**.

KEY RISKS - central bank monetary policy measures

Looking back on nearly ten years since the financial crash of 2008 when liquidity suddenly dried up in financial markets, it can be assessed that central banks' monetary policy measures to counter the sharp world recession were successful. The key monetary policy measures they used were a combination of lowering central interest rates and flooding financial markets with liquidity, particularly through unconventional means such as Quantitative Easing (QE), where central banks bought large amounts of central government debt and smaller sums of other debt.

The key issue now is that that period of stimulating economic recovery and warding off the threat of deflation is coming towards its close and a new period has already started in the US, and more recently in the UK, on reversing those measures i.e. by raising central rates and (for the US) reducing central banks' holdings of government and other debt. These measures are now required in order to stop the trend of an on-going reduction in spare capacity in the economy, and of unemployment falling to such low levels that the re-emergence of inflation is viewed as a major risk. It is, therefore, crucial that central banks get their timing right and do not cause shocks to market expectations that could destabilise financial markets. In particular, a key risk is that because QE-driven purchases of bonds drove up the price of government debt, and therefore caused a sharp drop in income yields, this then also encouraged investors into a search for yield and into investing in riskier assets such as equities. This resulted in bond markets and equity market prices both rising to historically high valuation levels simultaneously. This, therefore, makes both asset categories vulnerable to a sharp correction. It is important, therefore, that central banks only gradually unwind their holdings of bonds in order to prevent destabilising the financial markets. It is also likely that the timeframe for central banks unwinding their holdings of QE debt purchases will be over several years. They need to balance their timing to neither squash economic recovery by taking too rapid and too strong action, or, alternatively, let inflation run away by taking action that was too slow and/or too weak. **The potential for central banks to get this timing and strength of action wrong are now key risks.**

There is also a potential key question over whether economic growth has become too dependent on strong central bank stimulus and whether it will maintain its momentum against a backdrop of rising interest rates and the reversal of QE. In the UK, a key vulnerability is the **low level of productivity growth**, which may be the main driver for increases in wages; and **decreasing consumer disposable income**, which is important in the context of consumer expenditure primarily underpinning UK GDP growth.

A further question that has come to the fore is whether **an inflation target for central banks of 2%**, is now realistic given the shift down in inflation pressures from internally generated inflation, (i.e. wage inflation feeding through into the national economy), given the above mentioned shift down in the Phillips curve.

- Some economists favour a shift to a **lower inflation target of 1%** to emphasise the need to keep the lid on inflation. Alternatively, it is possible that a central bank could simply 'look through' tepid wage inflation, (i.e. ignore the overall 2% inflation target), in order to take action in raising rates sooner than might otherwise be expected.
- However, other economists would argue for a **shift UP in the inflation target to 3%** in order to ensure that central banks place the emphasis on maintaining economic growth through adopting a slower pace of withdrawal of stimulus.
- In addition, there is a strong argument that central banks should **target financial market stability**. As mentioned previously, bond markets and equity markets could be vulnerable to a sharp correction. There has been much commentary, that since 2008, QE has caused massive distortions, imbalances and bubbles in asset prices, both financial and non-financial. Consequently, there are widespread concerns at the potential for such bubbles to be burst by exuberant central bank action. On the other hand, too slow or weak action would allow these imbalances and distortions to continue or to even inflate them further.
- Consumer debt levels are also at historically high levels due to the prolonged period of low cost of borrowing since the financial crash. In turn, this cheap borrowing has meant that **other non-financial asset prices**, particularly house prices, have been driven up to very high levels, especially compared to income levels. Any sharp downturn in the availability of credit, or increase in the cost of credit, could potentially destabilise the housing market and generate a sharp downturn in house prices. This could then have a destabilising effect on consumer confidence, consumer expenditure and GDP growth. However, no central bank would accept that it ought to have responsibility for specifically targeting house prices.

UNITED KINGDOM - After the UK surprised on the upside with strong economic growth in 2016, **growth in 2017 has been disappointingly weak**; quarter 1 came in at only +0.2% (+2.0% y/y), quarter 2 was +0.3% (+1.7% y/y) and quarter 3 was +0.4% (+1.6% y/y). The main reason for this has been the sharp increase in inflation, caused by the devaluation of sterling after the EU referendum, feeding increases in the cost of imports into the economy. This has caused, in turn, a reduction in consumer disposable income and spending power and so the services sector of the economy, accounting for around 80% of GDP, has seen weak growth as consumers cut back on their expenditure. However, more recently there have been encouraging statistics from the **manufacturing sector** which is seeing strong growth, particularly as a result of increased demand for exports. It has helped that growth in the EU, our main trading partner, has improved significantly over the last year while robust world growth has also been supportive. However, this sector only accounts for around 10% of GDP so expansion in this sector will have a much more muted effect on the overall GDP growth figure for the UK economy as a whole.

While the Bank of England is expected to give forward guidance to prepare financial markets for gradual changes in policy, the **Monetary Policy Committee, (MPC), meeting of 14 September 2017** managed to shock financial markets and forecasters by suddenly switching to a much more aggressive tone in terms of its words around warning that Bank Rate will need to rise soon. The Bank of England Inflation Reports during 2017 have clearly flagged up that it expected CPI inflation to peak at just under 3% in 2017, before falling back to near to its target rate of 2% in two years' time. The Bank revised its forecast for the peak to just over 3% at the 14 September meeting MPC. (Inflation actually came in at 3.0% in September and is

expected to rise slightly in the coming months.) This marginal revision in the Bank's forecast can hardly justify why the MPC became so aggressive with its wording; rather, the focus was on an emerging view that with unemployment having already fallen to only 4.3%, the lowest level since 1975, and improvements in productivity being so weak, that **the amount of spare capacity in the economy was significantly diminishing** towards a point at which they now needed to take action. In addition, the MPC took a more tolerant view of low wage inflation as this now looks like a common factor in nearly all western economies as a result of automation and globalisation. However, the Bank was also concerned that the withdrawal of the UK from the EU would effectively lead to a decrease in such globalisation pressures in the UK, and so this would cause additional inflationary pressure over the next few years.

At Its 2 November meeting, the MPC duly delivered a 0.25% increase in Bank Rate. It also gave forward guidance that they expected to increase Bank Rate only twice more in the next three years to reach 1.0% by 2020. This is, therefore, not quite the 'one and done' scenario but is, nevertheless, a very relaxed rate of increase prediction in Bank Rate in line with previous statements that Bank Rate would only go up very gradually and to a limited extent.

However, some forecasters are flagging up that they expect growth to accelerate significantly towards the end of 2017 and then into 2018. This view is based primarily on the coming fall in inflation, (as the effect of the effective devaluation of sterling after the EU referendum drops out of the CPI statistics), which will bring to an end the negative impact on consumer spending power. In addition, a strong export performance will compensate for weak services sector growth. If this scenario was indeed to materialise, then the MPC would be likely to accelerate its pace of increases in Bank Rate during 2018 and onwards.

It is also worth noting the **contradiction within the Bank of England** between action in 2016 and in 2017 by **two of its committees**. After the shock result of the EU referendum, the **Monetary Policy Committee (MPC)** voted in August 2016 for emergency action to cut Bank Rate from 0.50% to 0.25%, restarting £70bn of QE purchases, and also providing UK banks with £100bn of cheap financing. The aim of this was to lower borrowing costs, stimulate demand for borrowing and thereby increase expenditure and demand in the economy. The MPC felt this was necessary in order to ward off their expectation that there would be a sharp slowdown in economic growth. Instead, the economy grew robustly, although the Governor of the Bank of England strongly maintained that this was because the MPC took that action. However, other commentators regard this emergency action by the MPC as being proven by events to be a mistake. Then in 2017, we had the **Financial Policy Committee (FPC)** of the Bank of England taking action in June and September over its concerns that cheap borrowing rates, and easy availability of consumer credit, had resulted in too rapid a rate of growth in consumer borrowing and in the size of total borrowing, especially of unsecured borrowing. It, therefore, took punitive action to clamp down on the ability of the main banks to extend such credit! Indeed, a PWC report in October 2017 warned that credit card, car and personal loans and student debt will hit the equivalent of an average of £12,500 per household by 2020. However, averages belie wide variations in levels of debt with much higher exposure being biased towards younger people, especially the 25 -34 year old band, reflecting their lower levels of real income and asset ownership.

One key area of risk is that consumers may have become used to cheap rates since 2008 for borrowing, especially for mortgages. It is a major concern that **some consumers may have over extended their borrowing** and have become complacent about interest rates going up after Bank Rate had been unchanged at 0.50% since March 2009 until falling further to 0.25% in August 2016. This is why forward guidance from the Bank of England continues to emphasise slow and gradual increases in Bank Rate once they start. However, consumer borrowing is a particularly vulnerable area in terms of the Monetary Policy Committee getting the pace and strength of Bank Rate increases right - without causing a sudden shock to consumer demand, confidence and thereby to the pace of economic growth.

Moreover, while there is so much uncertainty around the Brexit negotiations, consumer confidence, and business confidence to spend on investing, it is far too early to be confident about how the next two to three years will actually pan out.

EUROPEAN UNION - Economic growth in the EU, (the UK's biggest trading partner), had been lack lustre for several years after the financial crisis despite the ECB eventually cutting its main rate to -0.4% and embarking on a massive programme of QE. However, growth picked up in 2016 and has now gathered substantial strength and momentum thanks to this stimulus. GDP growth was 0.5% in quarter 1 (2.0% y/y), 0.6% in quarter 2 (2.3% y/y) and +0.6% in quarter 3 (2.5% y/y). However, despite providing massive monetary stimulus, the European Central Bank is still struggling to get inflation up to its 2% target and in October inflation was 1.4%. It is therefore unlikely to start on an upswing in rates until possibly 2019. It has, however, announced that it will slow down its monthly QE purchases of debt from €60bn to €30bn from January 2018 and continue to at least September 2018.

UNITED STATES OF AMERICA - Growth in the American economy was notably erratic and volatile in 2015 and 2016. 2017 is following that path again with quarter 1 coming in at only 1.2% but quarter 2 rebounding to 3.1% and quarter 3 coming in at 3.0%. Unemployment in the US has also fallen to the lowest level for many years, reaching 4.2%, while wage inflation pressures, and inflationary pressures in general, have been building. The Fed has started on a gradual upswing in rates with four increases in all and three increases since December 2016; and there could be one more rate rise in 2017, which would then lift the central rate to 1.25 – 1.50%. There could then be another four increases in 2018. At its September meeting, the Fed said it would start in October to gradually unwind its \$4.5 trillion balance sheet holdings of bonds and mortgage backed securities by reducing its reinvestment of maturing holdings.

CHINA. Economic growth has been weakening over successive years, despite repeated rounds of central bank stimulus; medium term risks are increasing. Major progress still needs to be made to eliminate excess industrial capacity and the stock of unsold property, and to address the level of non-performing loans in the banking and credit systems.

JAPAN has been struggling to stimulate consistent significant growth and to get inflation up to its target of 2%, despite huge monetary and fiscal stimulus. It is also making little progress on fundamental reform of the economy.

Brexit timetable and process

- *March 2017: UK government notifies the European Council of its intention to leave under the Treaty on European Union Article 50*
- *March 2019: initial two-year negotiation period on the terms of exit. In her Florence speech in September 2017, the Prime Minister proposed a two year transitional period after March 2019.*
- *UK continues as a full EU member until March 2019 with access to the single market and tariff free trade between the EU and UK. Different sectors of the UK economy will leave the single market and tariff free trade at different times during the two year transitional period.*
- *The UK and EU would attempt to negotiate, among other agreements, a bi-lateral trade agreement over that period.*
- *The UK would aim for a negotiated agreed withdrawal from the EU, although the UK could also exit without any such agreements in the event of a breakdown of negotiations.*
- *If the UK exits without an agreed deal with the EU, World Trade Organisation rules and tariffs could apply to trade between the UK and EU - but this is not certain.*
- *On full exit from the EU: the UK parliament would repeal the 1972 European Communities Act.*
- *The UK will then no longer participate in matters reserved for EU members, such as changes to the EU's budget, voting allocations and policies.*

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Capita Asset Services

Buddsoddiadau Penodedig ac Amhenodedig

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2010) yn rhoi diffiniad o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig.

Mae paragraff 5.1 y Canllawiau yn dweud bod buddsoddiad yn un penodedig os yw'n cwrdd â phob un o'r isod:-

- “(a) the investment is denominated in sterling and any payments or repayments in respect of the investment are payable only in sterling; and*
- (b) the investment is not a long-term investment (*); and*
- (c) the making of the investment is not defined as capital expenditure by virtue of regulation 20(1)(d) of the Local Authorities (Capital Finance and Accounting) (Wales) Regulations 2003 [SI 3239 as amended]; and*
- (ch) the investment is made with a body or in an investment scheme of high credit quality (**); or with one of the following public-sector bodies:*
 - (i) the United Kingdom Government*
 - (ii) a local authority in England or Wales (as defined in section 23 of the 2003 Act) or a similar body in Scotland or Northern Ireland*
 - (iii) a parish or community council.”*

Mae'r Canllawiau hefyd yn dweud bod unrhyw fuddsoddiad nad yw'n cwrdd â'r diffiniad ym mharagraff 5.1 yn cael ei gyfrif fel buddsoddiad amhenodedig.

Yn ystod 2018/19 nid yw'r Cyngor yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau mewn arian gwledydd tramor, na gyda chyrrff credyd isel, nac unrhyw fuddsoddiadau a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf gan y ddeddfwriaeth (megis cyfranddaliadau mewn cwmnïau). Bydd buddsoddiadau amhenodedig felly yn cael eu cyfyngu i (i) buddsoddiadau tymor hir; a (ii) adneuo'n gyda banciwr y Cyngor i ddibenion trafodaethol os yw'n methu a chwrdd â'r meini prawf sylfaenol ar gyfer y credyd; yn yr achos hwn, caiff balansau eu cyfyngu i'r eithaf lle mae hynny'n bosib.

Mae'r tabl yn Atodiad 6 yn nodi'r meini prawf a'r cyfyngiadau buddsoddi ar gyfer y gwahanol gategoriâu o fuddsoddiadau y bwriedir eu defnyddio yn ystod 2018/19 ac sydd felly'n sail ar gyfer y rhestr benthycy a gymeradwyir.

Bydd raid i'r Cyngor Sir gymeradwyo unrhyw newidiadau arfaethedig yn ystod y flwyddyn i gategoriâu o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig a ddefnyddir ac/neu i'r meini prawf graddfeydd credyd / cyfyngiadau buddsoddi.

“** Section 2.4 of the 'Guidance' defines a long term investment as "any investment other than (a) one which is due to be repaid within 12 months of the date on which the investment was made or (b) one which the local authority may require to be repaid within that period.”

** For the purposes of high credit quality the 'Guidance' states that "for the purposes of paragraph 5.1(d), Welsh ministers recommend that the Strategy should define high credit quality (and where this definition refers to credit ratings, paragraph 6.1 (***) is relevant)."

*** Paragraph 6.1 of the 'Guidance' recommends that "the Strategy should set out the authority's approach to assessing the risk of loss of investments, making clear in particular:

- (a) to what extent, if any, risk assessment is based upon credit ratings issued by one or more credit rating agencies;*
- (b) where credit ratings are used, how frequently credit ratings are monitored and what action is to be taken when ratings change; and*
- (c) what other sources of information on credit risk are used, additional to or instead of credit ratings.”*

The table in Appendix 6 of this strategy sets out what this Council defines as high credit quality and the associated investment criteria and limits and section 4.2 of this strategy sets out the Council's creditworthiness approach.

Meini Prawf Gwrthbartion

Categori	Graddfa Credyd Tymor Byr (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Standard & Poor's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Standard & Poor's)	Terfyn Arian	Terfyn Amser
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (sydd heb eu gwladoli neu sydd wedi eu gwladoli'n rhannol)	F1+	P-1	A-1+	AAA	Aaa	AAA	£10m	5 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA	Aa2	AA	£10m	3 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA-	Aa3	AA-	£10m	364 diwrnod
	F1	P-1	A-1	A	A2	A	£7.5m	6 mis
Banciau'r Deyrnas Gyfunol sydd wedi eu Gwladoli / wedi eu Gwladoli'n Rhannol	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£10m	364 diwrnod
Llywodraeth Ganolog y Deyrnas Gyfunol (waeth beth fo'r raddfa credyd)	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	Dim uchafswm	Dim uchafswm
Awdurdodau Lleol y Deyrnas Gyfunol **	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£5m	364 diwrnod
Cronfeydd Marchnad Arian	d/b	d/b	d/b	AAA	AAA	AAA	£5m	6 mis

* fel y diffinnir yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid a Chyfrifo Cyfalaf) (Cymru) 2003

** fel y diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 2003

Nodiadau ac Eglurhad**(1) Terfyn Arian Parod**

- (i) Mae'r terfynau arian yn berthnasol i'r gwrthbarti unigol ac i'r grŵp cyffredinol y mae'n perthyn iddo. (e.e. ar gyfer y banciau o fewn Grŵp Bancio Lloyds plc (sef Bank of Scotland plc a Lloyds Bank plc), terfyn buddsoddi yn berthnasol i fanciau hynny yn unigol a'r grŵp bancio yn ei gyfanrwydd);
- (ii) Y terfyn arian cyffredinol ar gyfer adneuo'n dros 364 o ddyddiau yw £15m.

(2) Terfyn Amser

- (i) I fyny at, a chan gynnwys y cyfnod a nodwyd.

(3) Arian Gwledydd Tramor

- (i) Bydd buddsoddiadau mewn gwledydd tramor wedi eu cyfyngu i'r rheini a chanddynt raddfa credyd sofran AA- (Fitch) neu gyfatebol (o'r asiantaethau a gyfeirwyd atynt yn adain 4.3 or strategaeth hon) graddfa credyd sofran (yn seiliedig ar y cyfenwador lleiaf) a hyd at uchafswm o £10 miliwn fesul gwlad dramor.
- (ii) Ni chaniateir buddsoddi mewn gwledydd pan mae ei raddfa sofran is ddim yn AA- neu'n uwch. Ni fydd unrhyw gyfyngiad gan wlad yn berthnasol i fuddsoddiadau yn y Deyrnas Gyfunol waeth beth fo'r raddfa credyd sofran.
- (iii) Ni fydd Is-gwmnïau grwpiau bancio tramor fel arfer yn cael eu hasesu yn unol â mamwlad y sefydliad riant. Fodd bynnag, bydd Santander UK plc (is-gwmni Bancio Santander yn Sbaen) yn cael ei gyfrif fel banc yn y Deyrnas Gyfunol oherwydd eu masnach freintiau sylweddol yn y Deyrnas Gyfunol a natur hyd fraich y berthynas rhwng y riant a'r is-gwmni.
- (iv) Ni fydd meini prawf graddfeydd credyd sofran a chyfyngiadau gwledydd tramor yn berthnasol i fuddsoddiadau mewn banciau datblygu amlochrog (e.e. Banc Buddsoddi Ewrop a Banc y Byd) na sefydliadau rhyngwladol (e.e. yr Undeb Ewropeaidd).

4. Graddfa Credyd yn Gostwng

Os bydd graddfa credyd yn gostwng ac yn golygu bod y gwrthbarti yn is na'r meini prawf y mae'n rhaid cwrdd â nhw ar gyfer buddsoddi, rhoddir y gorau i ddefnyddio'r gwrthbarti cyn gynted ag y bydd yn ymarferol.

Os bydd y Swyddog Adran 151 yn dymuno parhau i fuddsoddi gyda'r gwrthbarti hwnnw gofynnir am ganiatâd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ac un aelod arall o ddewis y Cadeirydd a bydd raid i'r ddau ohonynt gymeradwyo. Adroddir ar hynny fel sy'n briodol ar yr adeg gyfleus nesaf.

Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddi [yn gywir fel ar 24 Hydref 2017]

This list is based on those countries which have sovereign ratings of AA- or higher (we show the lowest rating from Fitch, Moody's and S&P) and also, (except - at the time of writing - for Norway and Luxembourg), have banks operating in sterling markets which have credit ratings of green or above in the Capita Asset Services credit worthiness service.

AAA

- Awstralia
- Canada
- Denmarc
- Yr Almaen
- Lwcsembwrg
- Yr Iseldiroedd
- Norwy
- Singapore
- Sweden
- Y Swistir

AA+

- Y Ffindir
- Hong Kong
- U.D.A

AA

- Abu Dhabi
- Ffrainc
- Y D.U

AA-

- Gwlad Belg
- Qatar

Cynllun Dirprwyo Rheoli Trysorlys

(i) Cyngor Sir

- Cymeradwyo'r Gyllideb;
- Cymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol a Polisi MRP, Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol a diwygiadau;
- Cymeradwyo diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd gan y Cyngor;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau; ac
- Gweithredu ar argymhelliad a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio a/neu'r Pwyllgor Gwaith.

(ii) Pwyllgor Gwaith

- Ystyried y gyllideb;
- Cymeradwyo rhannu'r cyfrifoldebau;
- Cymeradwyo dewis o ddarparwyr gwasanaeth allanol a chytuno ar dermau'r apwyntiad;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir fel yn briodol;
- Gweithredu ar argymhellion a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio.

(iii) Pwyllgor Archwilio

- Sgrwtini o faterion Rheoli Trysorlys, fel sy'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys a Pholisi'r Cyngor a'r Rheoli Trysorlys. Mae'n cynnwys:-
 - sgrwtineiddio Datganiad Strategaeth Blynyddol ar Reoli Trysorlys, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
 - sgrwtineiddio cynigion am ddiwygiadau i'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a'r diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
 - derbyn a sgrwtineiddio unrhyw gynigion yn ymwneud â Rheoli Trysorlys sydd angen penderfyniad gan y Pwyllgor Gwaith neu'r Cyngor Sir;
 - derbyn a sgrwtineiddio adroddiadau monitro polisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol.

Rôl Rheoli Trysorlys y Swyddog Adran 151

Mae rôl y Swyddog (cyfrifol) Adran 151 yn cynnwys:

- argymell cymalau, polisi/arferion rheoli trysorlys i'w cymeradwyo, gan eu hadolygu'n rheolaidd, a monitro cydymffurfiaeth;
- cyflwyno adroddiadau polisi rheoli trysorlys rheolaidd;
- cyflwyno cyllidebau ac amrywiaethau cyllideb;
- derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth rheoli;
- adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a'r rhannu effeithiol o gyfrifoldebau o fewn y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd archwilio mewnol, a chysylltu ag archwilwyr allanol; ac
- argymell apwyntio darparwyr gwasanaeth allanol.
- Cyfrifoldeb ar gyfer gweithredu a gweinyddu'r penderfyniadau trysorlys, yn cynnwys y penderfyniadau ar fenthycu, buddsoddi ac ariannu, wedi cael ei ddirprwyo i'r Swyddog Adran 151, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiadau polisi'r Cyngor ac Arferion Rheoli Trysorlys.

Côd Ymarfer : Rheoli Trysorlys CIPFA yn y Gwasanaethau Cyhoeddus

Egwyddorion allweddol CIPFA *Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus : Côd Ymarfer (Cyfrol 2011)*, fel y disgrifir yn Adran 4 o'r Côd hwnnw yw:-

Egwyddor Allweddol 1:

Dylai sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus roi ar waith amcanion ffurfiol a chynhwysfawr, polisïau ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ar gyfer rheolaeth effeithiol a rheoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys.

Egwyddor Allweddol 2:

Dylai eu polisïau a'u harferion ei gwneud yn glir bod rheolaeth effeithiol a rheoli risgiau yn brif amcanion eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn gorwedd yn glir o fewn eu sefydliadau. Dylai eu harchwaeth am risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer y rheolaeth bwyllog o'r risgiau hynny, a dylai sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd wrth fuddsoddi arian.

Egwyddor Allweddol 3:

Dylent gydnabod bod mynd ar drywydd gwerth am arian ym maes rheolaeth trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn arfau dilys ac yn bwysig i sefydliadau cyfrifol i gyflogi i gefnogi eu busnes ac amcanion y gwasanaeth; a bod, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol eu polisïau rheoli trysorlys a'i arferion yn adlewyrchu hyn.

Aiff y Côd ymlaen i ddweud bod:

"Wrth lunio'r argymhellion hyn mae CIPFA yn cydnabod yr anawsterau o ymdrechu i gael rheolaeth effeithiol ar risg, tra ar yr un pryd yn anelu at sicrhau gwerth am arian. Nid yw'r Côd yn ceisio bod yn rhagnodol ynghylch sut y dylai'r mater hwn gael ei drin, yn enwedig gan ei fod yn cynnwys amrywiaeth mor eang o sefydliadau. Fodd bynnag, lle bo hynny'n briodol, mae nodiadau cyfarwyddo sector benodol yn rhoi cyngor addas. Mae CIPFA yn cydnabod nad oes unrhyw ddau sefydliad yn y gwasanaethau cyhoeddus yn debygol o fynd i'r afael â'r mater hwn yn union yr un modd, ond mae llwyddiant yn y maes rheoli'r trysorlys yn debygol o gael ei weld, yn enwedig yn nhermau gwerth am arian fel dangosydd o swyddogaeth rheoli'r trysorlys sy'n perfformio'n gryf".

"Er ei fod yn dyddio'n ôl i 1991, mae CIPFA yn ystyried bod yr adroddiad gan y Trysorlys a Phwyllgor y Gwasanaeth Sifil o Dŷ'r Cyffredin ar gau'r BCCI yn dal yn berthnasol, ac yn yr adroddiad fe ddywedwyd :

"Wrth gydbwyso'r risg yn erbyn dychweliad, dylai awdurdodau lleol fod yn fwy pryderus i osgoi risgiau nag i wneud yr elw mwyaf."

"Yn wir, cefnogwyd y farn hon gan adroddiad y Pwyllgor Dethol Cymunedau a Llywodraeth Leol i fuddsoddiadau awdurdodau lleol yn 2009."

"Barn CIPFA yw trwy'r holl wasanaethau cyhoeddus y flaenoriaeth yw diogelu cyfalaf yn hytrach na gwneud yr elw mwyaf. Nid yw osgoi pob risg yn briodol nac yn bosibl. Fodd bynnag, mae'n rhaid cael cydbwysedd gyda chyfrifoldeb brwd am arian cyhoeddus."

Felly, bydd yr Awdurdod yn mabwysiadu'r pedwar cymal canlynol fel rhan o'r rheolau sefydlog :

1. Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel conglfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys:-
 - Datganiad polisi ar reoli'r trysorlys, sy'n datgan y polisiau, amcanion a'r dull o reoli risg ei weithgareddau rheoli trysorlys; a
 - Arferion rheoli trysorlys addas (ARhT) yn nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisiau a'r amcanion hynny, ac yn rhagnodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi ac ARhT yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o'r Côd, yn amodol yn unig i newid lle bo angen adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. Ni fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwyro'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Côd.

2. Bydd y Cyngor Sir, Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau ar bolisiau, ymarferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, yn cynnwys Strategaeth Blynyddol a Chynllun o flaen llaw y flwyddyn, adroddiadau chwarterol (yn cynnwys adroddiad adolygu canol blwyddyn) a hefyd adroddiad blynyddol ar ôl cau lawr, mewn ffurf sydd wedi ei ragnodi gan y TMPs.
3. Mae'r Cyngor Sir/Pwyllgor Gwaith yn gyfrifol am weithredu ar Bolisiau ac ymarferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn unol â chynllun Dirprwyo Rheolaeth Trysorlys. Mae'r Swyddog Cyllid 151 yn gyfrifol am weithredu a gweinyddu penderfyniadau Rheoli Trysorlys, fydd yn gweithio yn unol hefo Datganiad Polisi'r Awdurdod a'r TMPs ac os ydi hi/fo yn aelod o CIPFA, CIPFA Standard of Professional Practice on Treasury Management.
4. Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau y ceir craffu effeithiol ar y polisiau rheoli'r trysorlys, yr ymarferion a'r perfformiad.

Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys

1. Mae CIPFA yn diffinio ei weithgareddau rheoli'r trysorlys fel : “Rheoli buddsoddiadau'r Awdurdod a llif arian, ei fancio, trafodion marchnad arian a marchnad gyfalaf; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny, a mynd ar drywydd y perfformiad gorau posibl sy'n gyson â'r risgiau hynny”.
2. Mae'r sefydliad hwn o'r farn mai nodi, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yw'r prif feini prawf ar gyfer mesur effeithlonrwydd ei weithgareddau rheoli'r trysorlys. Yn unol â hynny, bydd dadansoddi ac adrodd ar weithgareddau rheoli'r trysorlys yn canolbwyntio ar eu goblygiadau risg i'r sefydliad, ac unrhyw offerynnau ariannol a wnaed i reoli'r risgiau hyn.
3. Mae'r sefydliad hwn yn cydnabod y bydd rheolaeth effeithiol o'r trysorlys yn ei gefnogi wrth gyflawni ei amcanion busnes a gwasanaeth. Mae felly wedi ymrwymo i egwyddorion cyflawni gwerth am arian y maes rheoli'r trysorlys, a defnyddio technegau mesur perfformiad cynhwysfawr ac addas, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol.

**DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS
GOSOD Y GYLLIDEB 2018/19**

ATODIAD 11

Rhif Dangosydd

Fforddiadwyaeth		2016/17 Alldro	2017/18 Amcangyfrif	2018/19 Cynnig	2019/20 Cynnig	2020/21 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd referniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	6.20%	6.25%	5.12%	5.47%	5.73%
	Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys y setliad)	19.82%	23.02%	20.15%	15.88%	15.42%
	Cyfanswm	7.68%	8.14%	6.86%	6.86%	7.10%
3	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar y Dreth Gyngor <i>y Dreth Gyngor ar fand D</i>			£0.00	£21.16	£56.31
4a	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar Renti Tai <i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>			£48.74	£44.57	£45.53
4b	Amcangyfrifon o effaith ymylol benthyciadau cyfalaf ar Renti Tai ir CRT <i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>			£0.00	£17.25	£16.02
Pwyll						
5	Dyled gros a'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR) <i>Ydy dyled allanol gros yn llai na'r CFR am y flwyddyn flaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ddilynol?</i>	✓	✓	✓	✓	✓
Gwariant Cyfalaf			£000	£000	£000	£000
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	28,030	22,030	38,810	34,350	16,060
	Cyfrif Refeniw Tai	8,610	11,490	13,820	15,200	15,340
	Cyfanswm	36,640	33,520	52,630	49,550	31,400
8,9	Amcangyfrif o [neu wir] Gofyniad Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	91,510	96,410	108,120	121,880	132,950
	Cyfrif Refeniw Tai	42,500	41,650	40,820	43,500	45,930
	Cyfanswm	134,010	138,060	148,940	165,380	178,880
Dyled Allanol			£000	£000	£000	£000
10	Terfyn Awdurdodedig					
	: Benthycia Cyffredinol	166,000	166,000	174,000	190,000	203,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	169,000	169,000	177,000	193,000	206,000

11	Terfyn CRT ar ddyledion:					
	Terfyn CRT ar ddyledion	58,533	58,533	58,533	58,533	58,533
	GCC CRT	42,500	41,650	40,820	43,500	45,930
	Uchdwr CRT	16,033	16,883	17,713	15,033	12,603
12	Ffin Ymarferol					
	: Benthycu Cyffredinol	161,000	161,000	169,000	188,000	201,000
	: Ymrwymiadau tymor hir eraill	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	164,000	164,000	172,000	191,000	204,000
13	Gwir Ddyled Allanol	117,110				
Rheoli'r Trysorlys		2015/16 Alldro	2016/17 Amcangyfrif	2017/18 Cynnig	2018/19 Cynnig	2019/20 Cynnig
14	Fod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	✓	✓	✓	✓	✓
		£000	£000	£000	£000	£000
15	Dyled Gros a Net	100%	100%	100%	100%	100%
	<i>Terfyn uchaf ar y ddyled net fel cyfran o'r ddyled gros</i>					
16	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog :	143,000	166,000	167,000	169,000	171,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
17	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol:	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
18	Terfyn cyfanswm y prifsymiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
	<i>(bydd unrhyw fuddsoddiadau tymor hir a ddygir ymlaen o flynyddoedd blaenorol yn cael eu cynnwys yn nherfyn bob blwyddyn)</i>					
			2017/18 Terfyn uchaf		2017/18 Terfyn isaf	
19	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu'r benthycu graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%	0%		
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%	0%		
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%	0%		
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%	0%		
	• 10 mlynedd a throsodd		100%	0%		
			Dim newid	Dim newid		

Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys (Cyfeirio at Atodiad 11)**Geirfa****GWARIANT CYFALAF**

Gwariant ar brynu ased nad yw'n gyfredol, a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau tu draw i'r flwyddyn ariannol gyfredol, neu wariant sy'n ychwanegu at, ac nid cynnal yn unig, werth ased presennol nad yw'n gyfredol. Mae enghreifftiau'n cynnwys : adeiladu ysgol newydd, prynu offer TG, adnewyddu sylweddol cartref gofal.

CYLLIDO CYFALAF

Arian sydd ar gael i dalu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd o gyllido gwariant cyfalaf yn cynnwys benthycu, prydlesu, cyllido refeniw uniongyrchol, derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, cronfeydd wrth gefn refeniw a chronfeydd wrth gefn a glustnodwyd.

GOFYNIAD CYLLIDO CYFALAF

Mae cyfanswm gwariant cyfalaf hanesyddol sy'n ddyledus a heb eu talu'n barod nall a'i o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn hanfodol, dyma fesuriad o fenthycu angenrheidiol y Cyngor.

RHAGLEN GYFALAF

Y cynlluniau cyfalaf mae'r Cyngor yn bwriadu eu cynnal dros gyfnod penodol o amser.

DERBYNIADAU CYFALAF

Yr elw o waredu tir neu asedau eraill nad ydynt yn gyfredol eraill. Gellir defnyddio cyfrannau o dderbyniadau cyfalaf i gyllido gwariant cyfalaf newydd, o fewn y rheolau a osodir i lawr gan y llywodraeth, ond ni ellir eu defnyddio i gyllido gwariant refeniw.

CIPFA

Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifo. Y prif gorff proffesiynol a rheoleiddiol ar gyfer cyfrifon llywodraeth leol.

CYFRIF REFENIW TAI (CRT)

Cyfrif ar wahân i Gronfa'r Cyngor, sy'n cynnwys yr incwm a gwariant sy'n deillio o'r ddarpariaeth llety tai gan y Cyngor.

LLOG A DDERBYNNIR NEU A DELIR

Defnyddir y dull gyfradd log sydd mewn grym gweithredol i fesur beth yw gwerth cludadwy ased ariannol neu rywmedigaethau a fesurir yn ôl y gost lai amorteiddio cronodig, ac i ddyrannu incwm neu dreuliau cysylltiedig i'r cyfnod perthnasol. Y gyfradd log sydd mewn grym yw hwnnw sy'n rhoddi disgownt cysáct ar y taliadau arian parod neu'r derbyniadau amcangyfrifedig yn y dyfodol dros oes yr offeryn ariannol yn ôl y swm a gafodd ei gydnabod iddo'n y lle cyntaf. Mae'r gyfradd log sydd mewn grym yn cael ei diwygio yn ôl y tâl llog neu'r derbyniadau gwirioneddol trwy'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn i sicrhau mai dim ond llog gwirioneddol a godir yn erbyn y Dreth Gyngor.

Yn achos asedau a rhywmedigaethau ariannol a gludwyd yn ôl y gost, gan fod y llog sydd mewn grym yr un faint â'r llog cludo, mae'r gwerth cludo'n cael ei ddiwygio ar gyfer llog cronus.

ISAFSWM DARPARIAETH REFENIW (MRP)

Yr isafswm sydd raid ei godi ar y cyfrif refeniw bob blwyddyn er mwyn darparu ar gyfer ad-daliad benthyciadau a symiau eraill a fenthycir gan y Cyngor.

DYLED NET

Benthyciadau'r Cyngor llai arian parod ac adnoddau hylifol.

BWRDD BENTHYCIADAU GWEITHIAU CYHOEDDUS (PWLB)

Asiantaeth Llywodraeth Ganolog sy'n rhoi benthyciadau am flwyddyn a/neu fwy i awdurdodau ar raddfeydd llog sydd ond ychydig yn uwch na'r rheini y gall y llywodraeth fenthyca ei hun.

GWARIANT REFENIW A ARIENNIR O GYFALAF O DAN STATUD (REFCUS)

Gwariant y gellir ei ohirio'n gywir (h.y. ei drin fel cyfalaf o ran natur) ond nad yw'n arwain at, neu'n parhau i gydweddu ag, ased diriaethol. Enghreifftiau o daliadau gohiriedig yw grantiau o natur cyfalaf i sefydliadau gwirfoddol.

GRANT CYNNAL REFENIW

Grant a delir gan Lywodraeth Ganolog i awdurdodau, yn cyfrannu tuag at gost gyffredinol eu gwasanaethau.

BENTHYCA GYDA CHEFNOGAETH

Mae'r Cyngor yn benthycu arian i ariannu rhan o'i raglen cyfalaf. Fe adnabyddir y benthycid gan Lywodraeth Ganolog yn ei glandriad ariannu ar gyfer y Cyngor.

BENTHYCA DROS DRO

Arian a fenthycir am gyfnod o lai na blwyddyn.

BENTHYCA DI-GEFNOGAETH

Gall y Cyngor fenthyca arian ychwanegol i'r benthycu â chefnogaeth y Llywodraeth i ariannu ei wariant cyfalaf cyn belled a'i fod yn fforddiadwy a chynaliadwy. Fe lywodraethir y pŵer yma gan Gôd Pwyllog CIPFA, a mae'r Cyngor yn lwyr gydymffurfio â hwn.

Gwybodaeth am Ddangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys

A) Fforddiadwyaeth

1,2. Cymhareb y costau cyllido i'r ffrwd referniw net

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad o ran cost cyfalaf (costau benthyca a chostau ymrwymadau tymor hir eraill net o'r incwm buddsoddi) yn erbyn y ffrwd referniw net.

Mae'r amcangyfrifon ynghylch costau cyfalaf yn cynnwys ymrwymadau cyfredol a'r cynigion yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

3. Effaith incrementiadd penderfyniadau mewn perthynas â buddsoddi cyfalaf ar y dreth gyngor

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r costau referniw sy'n gysylltiedig â newidiadau arfaethedig i'r rhaglen gyfalaf dair blynedd a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo. Mae'r rhagdybiaethau yn seiliedig ar y gyllideb ond yn anorffod, byddant yn cynnwys rhywfaint o amcangyfrifon megis lefel y gefnogaeth o du'r Llywodraeth nad ydynt yn cael eu cyhoeddi dros gyfnod o dair blynedd.

4(a) Amcangyfrif o effaith incrementaidd y penderfyniadau a wneir mewn perthynas â buddsoddiadau cyfalaf ar lefelau rhenti tai

Yr un modd â'r claudriad ar gyfer y dreth gyngor, mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad yng nghost y newidiadau arfaethedig yn y rhaglen gyfalaf dai a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo ac wedi eu mynegi fel yr effaith a gânt ar lefelau rhenti wythnosol.

Mae'r dangosydd hwn yn dangos effaith referniw ar unrhyw newidiadau newydd y bwriedir eu gwneud er y bydd unrhyw effaith arwahanol yn cael ei chyfyngu gan reoliadau rhent.

4(b) Amcangyfrifon o effaith ymylol benthyciadau cyfalaf ar Renti Tai ir CRT.

Mae'r dangosydd hwn yn dangos y gost ychwanegol o fenthyg gan y CRT ar swm rhent.

B) Bod yn ddarbodus

5. Dyled gros a'r GCC

Mae angen i'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled gros, heblaw yn y tymor byr, yn mynd yn uwch na'r GCC yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon am unrhyw GCC ychwanegol ar gyfer 2018/19 a'r ddwy flynedd ariannol ddilynol. Rhoddir hyn peth hyblygrwydd ar gyfer benthyca buan cyfyngedig yn y dyfodol, ond yn sicrhau ni ymgwymerir ag unrhyw fenthyca ar gyfer dibenion referniw.

C) Gwariant cyfalaf

6,7 Amcangyfrif o Wariant Cyfalaf

Dyma'r Gwariant Cyfalaf a ragamcenerir o 2017/18 i 2020/21 ac mae'n seiliedig ar y Rhaglen Gyfalaf 2017/18 a'r Strategaeth Cyfalaf ar gyfer 2018/19.

8,9 Anghenion benthycu'r Cyngor (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf)

Yr ail ddangosydd darbodus yw Gofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Yn syml, y GCC yw cyfanswm y gwariant cyfalaf hanesyddol gweddilliol nad ydyw hyd yma wedi cael ei dalu amdano o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn sylfaenol, mesur ydyw o anghenion benthycu sylfaenol y Cyngor. Bydd unrhyw wariant cyfalaf nad ydyw wedi ei dalu amdano ar unwaith, yn cynyddu lefel y GCC.

Nid yw'r GCC yn cynyddu i lefel amhenodol, oherwydd mae'r ddarpariaeth refeniw isaf (DRI) yn dâl refeniw blynyddol statudol sydd, yn gyffredinol, yn gostwng yr angen benthycu yn unol ag oes pob ased.

Mae'r GCC yn cynnwys unrhyw ymrwymadau tymor hir eraill (e.e. cynlluniau PFI, prydlesau ariannol). Er bod y rhain yn cynyddu'r GCC ac o'r herwydd, yn cynyddu angen y Cyngor i fenthycu, mae'r mathau hyn o gynllun yn cynnwys cyfleuster benthycu ac o'r herwydd, nid oes raid i'r Cyngor fenthycu ar wahân ar gyfer y cynlluniau hyn. Ar hyn o bryd, mae gan y Cyngor £dim o gynlluniau o'r fath yn y GCC.

CH) Dyled Allanol

- 10. Y terfyn a awdurdodir ar gyfer dyled allanol.** Mae dangosydd pwylllog allweddol arall yn rheoli uchafswm lefel y benthycu. Gwaherddir dyledion allanol y tu draw i'r terfyn hwn ac mae angen i'r Cyngor llawn osod neu ddiwygio'r terfyn. Mae'n adlewyrchu'r lefel o ddyled allanol y gellid, er nad yw hynny'n beth a ddeisyfir, ei fforddio yn y tymor byr ond nid yw'n gynaliadwy yn y tymor hwy. Dyma'r terfyn statudol y penderfynir arno dan adran 3 (1) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r Llywodraeth yn cadw'r opsiwn i reoli naill ai'r cyfan o holl gynlluniau'r cyngor neu gynlluniau cyngor penodol er nad ydyw hyd yma wedi defnyddio'r pŵer hwnnw.

Dywed y Swyddog Adran 151 Cyfarwyddwr Cyllid bod y Cyngor wedi cydymffurfio gyda'r dangosydd pwylllog hwn yn y flwyddyn gyfredol ac nid yw'n gweld anawsterau yn y dyfodol. Mae'r farn hon yn cymryd i ystyriaeth yr ymrwymadau cyfredol, y cynlluniau presennol, a'r cynigion sydd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

- 11. Terfyn CRT ar ddyledion.** Fel rhan o ddiwygio hunan-gyllido'r CRT, dyrennir terfyn ar ddyledion mewn perthynas â'r CRT ar gyfer pob awdurdod lleol yng Nghymru sydd â chyfrifoldeb am dai; (i'w gymhwyso ar 31 Mawrth bob blwyddyn). Bydd y bwlc rhwng y ddau, os yw 'r GCC o fewn y terfyn, yn cael ei gyfeirio ato fel uchdwr eithaf benthyciadau. Mae'r rhagamcan yn cymryd i ystyried y setliad ar yr un sail a'r raddfa yn gyfeirnod 2.
- 12. Y ffin weithredol.** Ffin yw hon na fyddir fel arfer yn disgwyl i ddyled allanol fynd yn uwch na hi. Yn y rhan fwyaf o achosion, byddai'n ffigwr tebyg i GCC ond gall fod yn is neu'n uwch gan ddiwynnu ar lefelau'r ddyled wirioneddol.

Dangosyddion Rheoli Trysorlys

Cyfyngiadau rheoli trysorlys ar weithgareddau

Mae tri o gyfyngiadau mewn perthynas â gweithgareddau trysorlys sy'n ymwneud â dyled. Pwrpas y rhain yw cyfyngu ar weithgaredd y swyddogaeth trysorlys o fewn trothwyon penodol, a chan hynny, reoli risg a lleihau effaith unrhyw symudiad anffafriol yn y cyfraddau llog. Fodd bynnag, os yw'r rhain yn ein cyfyngu'n ormodol, byddant yn effeithio'n andwyol ar y cyfle i leihau costau / gwella perfformiad. Y dangosyddion hyn yw:-

- Y trothwyon uwch o ran y cyfraddau llog amrywiadwy. Mae hwn yn nodi uchafswm ar gyfer cyfraddau llog amrywiadwy yn seiliedig ar y ddyled net o fuddsoddiadau;
- Y trothwyon uwch ar gyfraddau llog sefydlog. Mae hwn yn debyg i'r dangosydd blaenorol ac mae'n cynnwys trothwy uchaf o ran cyfraddau llog sefydlog; a
- Strwythur aeddfedrwydd y benthyciadau. Gosodir y terfynau gros hyn i leihau bregusrwydd y Cyngor petai symiau cyfraddau sefydlog yn cwmpo ac y mae angen eu hail-gyllido ac sydd eu hangen ar gyfer y terfynau isaf ac uchaf.